

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การใช้สารสนเทศของนักศึกษา และอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผู้วิจัย

เพ็ญรุ่ง แป้งใส

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

2554

บทคัดย่อ

หัวข้อวิจัย การใช้สารสนเทศของ นักศึกษา และอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผู้วิจัย เพ็ญรุ่ง แป้งใส

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศ ปริมาณการใช้สารสนเทศ ปัญหาการใช้สารสนเทศ และความต้องการบริการสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และเปรียบเทียบปริมาณการใช้สารสนเทศ ปัญหาการใช้สารสนเทศ และความต้องการบริการสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ ปีการศึกษา 2550 จำนวน 515 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่า F - test

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. สภาพการใช้สารสนเทศพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ ส่วนใหญ่ มีความถี่ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ เดือนละครั้ง ช่วงเวลาในการเข้าใช้บริการมาก คือ เวลา 12.01– 14.00 น. นักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท มีจุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ อันดับแรกเหมือนกันคือ เพื่อค้นคว้ารายงาน / วิทยานิพนธ์ ส่วนอาจารย์มีจุดประสงค์อันดับแรก คือ เพื่อค้นคว้าข้อมูลในการเตรียมการสอน วิธีค้นหาทรัพยากรสารสนเทศในสำนักวิทยบริการ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ ส่วนใหญ่ ค้นจากคอมพิวเตอร์ในสำนักวิทยบริการ

2. ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา มีปริมาณการใช้โดยรวมในระดับปานกลาง ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้มากที่สุดได้แก่ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย ตำราภาษาไทย และวิทยานิพนธ์ ส่วนอาจารย์มีปริมาณการใช้โดยรวมในระดับน้อย ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้มากที่สุดได้แก่ หนังสือตำราภาษาไทย หนังสือพิมพ์ภาษาไทย และตำราภาษาต่างประเทศ

3. ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ประสบปัญหาโดยรวมในระดับปานกลาง แต่ปัญหาที่ประสบในระดับมาก ได้แก่ หนังสือที่มีอยู่เนื้อหาไม่ทันสมัย คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัยช้ามากและวิทยานิพนธ์มีน้อย

4. ความต้องการบริการสารสนเทศ พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ มีความต้องการโดยรวมในระดับปานกลาง ข้อที่มีความต้องการมาก อันดับแรก ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา คือ บริการรายชื่อหนังสือใหม่บนเว็บไซต์ ส่วนข้อที่ อาจารย์ต้องการมาก อันดับแรก คือ บริการแจ้งเตือน และทวงหนังสือค้างส่ง

5. เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ จำแนกตามตัวแปร พบว่า

5.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา มีปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ มากกว่าอาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ มากกว่าอาจารย์ และนักศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญ ที่ ระดับ .05

5.3 อาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความต้องการบริการสารสนเทศ มากกว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05

Abstract

**Research Title Information use by student and faculty at Phranakhon
Rajabhat University**

The Researcher Penrung Paengsai

The purposes of this study were two-folds. First, it aimed to investigate state of information use, quantity and problem of information use, as well as need of information service by faculty and undergraduate and graduate students at Phranakhon Rajabhat University, and second, to compare those of use, problem, and need of service. The subjects comprised 515 faculty, undergraduate and graduate students of Phranakhon Rajabhat University during 2008 academic year, through stratified random sampling. Questionnaire was administered and then data were analyzed by percentage, mean, standard deviation and F- test and presented by SPSS. The results revealed as follows:

1. According to the state of information use, it was found that faculty as well as undergraduate and graduate students used the library once a month at 12.01p.m. – 2.00 p.m. The purpose of undergraduate and graduate students was similary to do their report/thesis whereas that of faculty was to prepare their instruction. When considered how to use the information, it showed that all of them searched through OPAC at the library.

2. Concerning the quantity of information use, it illustrated that undergraduate and graduate students were at a moderate level. The most used information resource was Thai newspaper, Thai textbooks and thesis. Faculty were at a low level. The most used information resource was Thai textbooks, Thai newspaper, and English textbooks.

3. In case of problems concerning information use, it was found that undergraduate, graduate students and faculty were at a moderate level. The problems, found at a high level, were out-of-date textbooks, slow internet access, and a small amount of theses.

4. According to need of information use, it showed that those of undergraduate and graduate students as well as faculty were at a moderate level. The most need by

undergraduate and graduate students was book new arrival on the library website while that of faculty was alert of book return and overdue book return.

5. When compared information use, it was found that;

5.1 Undergraduate and graduate students significantly gained more quantity of information use at .05 level than that of faculty.

5.2 Graduate students significantly gained more problems concerning information use at .05 level than that of undergraduate students and faculty.

5.3 Faculty and graduate students significantly gained more need of information use at .05 level than that of undergraduate students.

คำนำ

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ หรือเป็นหัวใจของสถาบันอุดมศึกษา ที่จะสนับสนุนการเรียนการสอน และการวิจัยของนักศึกษา และอาจารย์ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ในฐานะที่ผู้วิจัยทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในสาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จึงสนใจที่จะศึกษาการใช้สารสนเทศของนักศึกษา และอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ อาจใช้เป็นแนวทางที่จะนำไปพัฒนาการบริหารจัดการ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการมากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ ช่วยตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยด้วยความใส่ใจอย่างดี ได้แก่ ผศ. ภิญญาพร นิตยะประภา อาจารย์ ดร. บุญเรือง เนียมหอม และ ผศ. ดร. เสวียน เจนเขว่า ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน และขอขอบคุณ นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทุกคน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ช่วยตอบแบบสอบถาม และขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนในการวิจัยครั้งนี้

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

เพ็ญรุ่ง แป้งใส

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญ และที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
สมมุติฐานการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ความรู้เกี่ยวกับสารสนเทศ.....	5
ทรัพยากรสารสนเทศ.....	7
ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา.....	9
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.....	10
การศึกษาผู้ใช้ และการใช้สารสนเทศ.....	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	24
การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	24
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	26
การจัดกระทำ และการวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	57
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สมมุติฐานการวิจัย.....	57
วิธีดำเนินการวิจัย.....	57
สรุปผลการวิจัย.....	59
อภิปรายผล.....	62
 บรรณานุกรม.....	 69
 ภาคผนวก.....	 73

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนนักศึกษา และอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	24
2 ข้อมูลส่วนตัว ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	29
3 ความถี่ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์.....	30
4 ช่วงเวลาในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์.....	31
5 จุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....	32
6 จุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	33
7 จุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการของอาจารย์.....	34
8 วิธีค้นหาทรัพยากรสารสนเทศต่าง ๆ ในสำนักวิทยบริการ ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี.....	35
9 วิธีค้นหาทรัพยากรสารสนเทศต่าง ๆ ในสำนักวิทยบริการ ของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา.....	36
10 วิธีค้นหาทรัพยากรสารสนเทศต่าง ๆ ในสำนักวิทยบริการ ของอาจารย์	37
11 ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี.....	38
12 ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา.....	40
13 ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของอาจารย์.....	42
14 ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี.....	44
15 ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา.....	46
16 ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของอาจารย์.....	48
17 ความต้องการบริการสารสนเทศ ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี.....	50
18 ความต้องการบริการสารสนเทศ ของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา.....	51
19 ความต้องการบริการสารสนเทศ ของอาจารย์.....	52

20	เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ จำแนกตามนักศึกษา ระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์.....	53
21	เปรียบเทียบ ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เป็น รายคู่	54
22	เปรียบเทียบ ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เป็น รายคู่.....	55
23	เปรียบเทียบ ความต้องการ บริการสารสนเทศ เป็นรายคู่.....	55

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา มีภารกิจหลักในการส่งเสริมการเรียนการสอน การวิจัย การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และบริการทางวิชาการ แก่สถาบันอุดมศึกษาทุกระบบการศึกษาและสังคม ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต (ทบวงมหาวิทยาลัย 2544 : 2) ห้องสมุดจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง ที่จะมีผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอน เนื่องจากห้องสมุดเป็นแหล่งสะสมองค์ความรู้ หรือคลังทางปัญญา ที่สนับสนุนการศึกษาค้นคว้า และวิจัยเป็นสำคัญ การดำเนินงานในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จึงต้องมีการพัฒนาให้ทันกับความก้าวหน้าใหม่ๆ ในโลกปัจจุบัน โดยการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศทุกรูปแบบ ในทุกสาขาวิชา เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ รวมทั้งนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เข้ามาช่วยดำเนินการ และจัดการงานของห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ

การศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น นักศึกษาจะต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากกว่าที่จะเป็นเพียงผู้รับความรู้จากอาจารย์ในห้องเรียน ดังนั้นนักศึกษาจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่างๆ เพื่อเสริมหรือขยายความรู้ที่ได้รับจากอาจารย์ผู้สอน และต้องศึกษาค้นคว้าเพื่อใช้ประกอบการทำรายงานในรายวิชาต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งเพื่อติดตามข่าวสาร และเพิ่มพูนความรู้ที่น่าสนใจ โดยเฉพาะการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาถือว่าการจัดการศึกษาขั้นสูง ที่เน้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากกว่าเรียนในห้องเรียน และให้รู้จักคิดวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาเสริมสร้างสติปัญญาของตนเอง หรือแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยตนเองเป็นสำคัญ โดยมีอาจารย์คอยให้คำแนะนำ นอกจากนี้หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ของสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่กำหนดให้นักศึกษาทำวิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อเป็นการเสริมความรู้ความสามารถในการทำวิจัย ซึ่งนักศึกษาจะต้องศึกษาค้นคว้าสารสนเทศอย่างลึกซึ้ง ส่วนอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ เจตคติและแนวคิดที่ถูกต้องให้แก่นักศึกษา เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ ตลอดจนมีคุณธรรม และจริยธรรม ดังนั้นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ทั้งในด้านเนื้อหา วิธีการหรือ เทคนิคต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนอยู่เสมอ นอกจากนี้อาจารย์ยังมีส่วนงานด้านการวิจัย และผลิตผลงานทางวิชาการต่างๆ อีกด้วย อาจารย์จึงจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา แหล่งความรู้ที่สำคัญที่สุดของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา คือ ห้องสมุดหรือสำนักวิทยบริการ ซึ่งถือว่าเป็นคลังความรู้ หรือห้องปฏิบัติการ

ทางปัญญาก็เป็นสิ่งที่แสดงถึงความแข็งแกร่งทางวิชาการ และความก้าวหน้าของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีการศึกษาผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศ ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ความต้องการใช้สารสนเทศ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการใช้สารสนเทศ เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้ไปปรับปรุงพัฒนางานของห้องสมุดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด ในฐานะที่ผู้วิจัยทำหน้าที่สอนในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ และช่วยปฏิบัติงานในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จึงสนใจที่จะศึกษาการใช้สารสนเทศของนักศึกษาและอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ซึ่งเป็นผู้ใช้กลุ่มใหญ่ที่สุด ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ และจัดบริการสารสนเทศ ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน และความต้องการของนักศึกษาและอาจารย์มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์
- 2.เพื่อศึกษาปริมาณการใช้สารสนเทศปัญหาการใช้สารสนเทศและความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์
- 3.เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการใช้สารสนเทศปัญหาการใช้สารสนเทศและความต้องการบริการสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา กับอาจารย์

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลให้สำนักวิทยบริการ และเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ และจัดบริการสารสนเทศต่างๆ ให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร และตรงกับความต้องการของนักศึกษา และอาจารย์มากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติระดับปริญญาตรี จำนวน 8,550 คน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 1,125 คน และอาจารย์จำนวน 368 คน รวมทั้งสิ้น 10,043 คน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ในปีการศึกษา 2550

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาและอาจารย์จากประชากร ข้อ 1.1 ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น และแบบง่าย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 515 คน ซึ่งเป็นจำนวนมากกว่า ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของเกรจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970 : 608) กำหนดไว้จำนวนไม่ต่ำกว่า 370 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 2.1.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี
- 2.1.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
- 2.1.3 อาจารย์

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 2.2.1 ปริมาณการใช้สารสนเทศ
- 2.2.2 ปัญหาการใช้สารสนเทศ
- 2.2.3 ความต้องการบริการสารสนเทศ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ประจำปีการศึกษา 2550 จำแนก เป็น

1.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาภาคปกติอยู่ในระดับปริญญาตรี ทุกคณะ และทุกชั้นปี

1.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก ทุกชั้นปี

2. อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ประจำ และอาจารย์ประจำตามสัญญา (อัตราจ้าง) ที่สอนรายวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ประจำปีการศึกษา 2550

3. ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง สื่อที่บันทึกสารสนเทศต่างๆ แบ่งเป็น

- 3.1 สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์
- 3.2 สื่อโสตทัศน์ เช่น วิดิทัศน์ เทปบันทึกเสียง
- 3.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ฐานข้อมูลซีดีรอม ฐานข้อมูลออนไลน์

4. การใช้สารสนเทศ หมายถึง ภาวะที่เกี่ยวกับการแสวงหา และนำสารสนเทศไปใช้ได้แก่

4.1 สภาพการใช้สารสนเทศ หมายถึง ข้อเท็จจริงในการใช้สารสนเทศของนักศึกษา เช่น ความถี่ในการใช้ วัตถุประสงค์ในการใช้ และเวลาที่เข้าใช้ห้องสมุด

4.2 ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง ระดับการใช้ทรัพยากรสารสนเทศแต่ละประเภท

4.3 ปัญหาการใช้สารสนเทศ หมายถึง ความไม่สะดวก อุปสรรค หรือข้อขัดข้องที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

4.4 ความต้องการบริการสารสนเทศ หมายถึง ความประสงค์ในการใช้บริการสารสนเทศต่างๆ ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา กับอาจารย์มีปริมาณการใช้สารสนเทศ แตกต่างกัน

2. นักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา กับอาจารย์มีปัญหาการใช้สารสนเทศ แตกต่างกัน

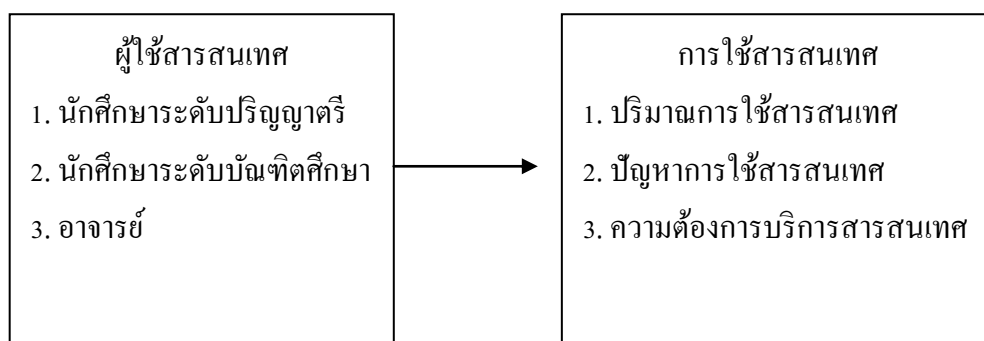
3. นักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา กับอาจารย์มีความต้องการบริการสารสนเทศแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ กำหนดกรอบแนวคิดไว้ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอ ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับสารสนเทศ

1.1 ความหมายของสารสนเทศ

1.2 ความสำคัญของสารสนเทศ

1.3 ลักษณะของสารสนเทศที่ดี

2. ทฤษฎีสารสนเทศ

2.1 สื่อสิ่งพิมพ์

2.2 สื่อไม่ตีพิมพ์

2.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์

3. ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

4. การศึกษาผู้ใช้และการใช้สารสนเทศ

5. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

6.2 งานวิจัยในประเทศ

ความรู้เกี่ยวกับสารสนเทศ

1. ความหมายของสารสนเทศ

สารสนเทศ (Information) หมายถึงข่าวสาร ข้อมูลนานาประการ ความรู้ ความรู้สึนึกคิด ข้อเท็จจริง ประสบการณ์ รวมถึงจินตนาการของมนุษย์ซึ่งมีการบันทึกลงในสื่อ หรือทรัพยากรสารสนเทศรูปแบบใดแบบหนึ่ง และมีการถ่ายทอดเผยแพร่อย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ (บุญยสิน จันทรสว่าง, 2548 : 1)

สารสนเทศ คือ ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ รูปแบบต่างๆ ที่มีการบันทึกประมวลหรือดำเนินการด้วยวิธีใดๆ และสามารถนำไปเผยแพร่ และใช้ประโยชน์ทั้งในส่วนบุคคล และสังคม (มาลี ลำสกุล, 2545 : 5)

สรุปแล้ว สารสนเทศ คือ ข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริงต่างๆ ที่ผ่านการประมวลผล และบันทึกไว้ในสื่อหรือทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อ นำไปเผยแพร่และใช้ประโยชน์

2. ความสำคัญของสารสนเทศ

สารสนเทศมีความสำคัญต่อด้านต่างๆ ดังนี้ (มาลี ถ้ำสกุล. 2545 : 14)

2.1 บุคคล มนุษย์จำเป็นต้องใช้สารสนเทศเพื่อการดำรงชีวิตในแต่ละวัน และในการประกอบภารกิจการทำงาน

2.2 องค์กร ผู้บริหารองค์กรจำเป็นต้องใช้สารสนเทศในการวางแผน และกำหนดจุดมุ่งหมายในการดำเนินงาน

2.3 เศรษฐกิจ ในยุคเศรษฐกิจสารสนเทศ การทำธุรกิจ ลงทุนประกอบการใดๆ ผู้ลงทุนจำเป็นต้องแสวงหาสารสนเทศเกี่ยวกับวัตถุดิบ แรงงาน เงินทุน วิธีการผลิต วิธีจัดเก็บสินค้า การจัดส่ง และการส่งออก

2.4 การศึกษา สารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญ ของการจัดระบบการเรียนการสอนในระดับต่างๆ ตั้งแต่ ระดับอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการศึกษาค้นคว้าวิชาการต่างๆ

2.5 การเมืองและการปกครอง ประเทศที่ปกครองระบอบประชาธิปไตย การให้ประชาชนได้รับสารสนเทศอย่างถูกต้อง และทั่วถึง จะช่วยให้ประชาชนเข้าใจในระบบการปกครอง การใช้สิทธิเสรีภาพ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้

2.6 สังคม สารสนเทศ เป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็น ในกระบวนการหล่อหลอมสังคม สารสนเทศที่ถูกถ่ายทอดผ่านสื่อต่างๆ ทั้งวิชาการความรู้ และวิชาชีพ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต และการสร้างสรรค์แต่ละสังคมให้พัฒนาก้าวหน้า

3. ลักษณะของสารสนเทศที่ดี

ปัจจุบันสารสนเทศมีหลายรูปแบบ และมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วการรวบรวมสารสนเทศที่นำมาใช้ประโยชน์และเป็นหลักฐานอ้างอิง ควรพิจารณาถึงคุณลักษณะของสารสนเทศที่ดีดังนี้ (มาลี ถ้ำสกุล. 2545 : 10-11)

3.1 เนื้อหาถูกต้อง สารสนเทศที่จะใช้ประโยชน์ได้ต้องมีความถูกต้องแม่นยำไม่มีข้อผิดพลาด

3.2 ตรงตามความต้องการ สารสนเทศที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้ต้องมีขอบเขต และความลึกซึ้งของเนื้อหา สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้

3.3 ครบถ้วนสมบูรณ์ สารสนเทศต้องมีข้อมูลในส่วนสำคัญต่างๆ อย่างครบถ้วน

3.4 เข้าใจง่าย สารสนเทศที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้ดี ควรมีลักษณะไม่ซับซ้อน ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

3.5 เชื่อถือได้ แหล่งที่มาของสารสนเทศ แหล่งรับผิดชอบในการผลิตหรือต้นกำเนิด สารสนเทศ ต้องเชื่อถือได้ และสามารถตรวจสอบได้

3.6 ทันต่อเหตุการณ์ สารสนเทศต้องมีความทันสมัย สามารถนำไปใช้ได้อย่างรวดเร็วทันต่อการใช้ประโยชน์

ทรัพยากรสารสนเทศ

ทรัพยากรสารสนเทศ (Information resources) หมายถึง สื่อ หรือ วัสดุที่ใช้บันทึกสารสนเทศต่างๆ จำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ (ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ . 2548 : 19-21)

1. สื่อสิ่งพิมพ์ (Printed media)
2. สื่อไม่ตีพิมพ์ (Nonprint media)
3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic media)

สื่อสิ่งพิมพ์ ทรัพยากรที่เป็นสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด อาจแบ่งเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. หนังสือที่ยืมออกนอกห้องสมุดได้ (Circulating books) ได้แก่

1.1 หนังสือสารคดี (Non - fiction) เป็นหนังสือที่ใช้ให้ความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ เช่น หนังสือตำราวิชาการ หนังสือความรู้ทั่วไป เป็นต้น

1.2 หนังสือบันเทิงคดี (Fiction) เป็นหนังสือที่มุ่งให้ความบันเทิง หรือความเพลิดเพลินเป็นสำคัญ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น หนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน เป็นต้น

2. หนังสืออ้างอิง (Reference books) เป็นหนังสือที่รวบรวมความรู้ข้อเท็จจริงอย่างสั้นๆ ใช้สำหรับค้นคว้าประกอบความรู้และความเข้าใจพื้นฐานในสาขาวิชาต่างๆ ห้องสมุดจะจัดแยกหนังสืออ้างอิงไว้ต่างหากไม่รวมกับหนังสือทั่วไป และใช้เฉพาะในห้องสมุดเท่านั้น

3. สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง (Serials) เป็นสิ่งพิมพ์ที่ตีพิมพ์ออกเผยแพร่อย่างต่อเนื่องตามที่กำหนดไว้ ได้แก่

3.1 วารสารหรือนิตยสาร (Journals, Magazines) เป็นสิ่งพิมพ์ที่ออกตามวาระต่อเนื่องสม่ำเสมอตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ เช่น รายสัปดาห์ รายปักษ์ (ครึ่งเดือน) รายเดือน รายสามเดือน เป็นต้น วารสารจะเน้นบทความด้านวิชาการและสาระความรู้สาขาวิชาต่างๆ ส่วนนิตยสารมุ่งเสนอเนื้อหาด้านบันเทิงและสารคดีเบาสมอง

3.2 หนังสือพิมพ์ (Newspapers) เป็นสิ่งพิมพ์ที่มุ่งเสนอข่าว เหตุการณ์ความเคลื่อนไหวใหม่ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ เช่น ข่าวการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา กีฬา บันเทิง และข่าวสังคม เป็นต้น หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่จะมีกำหนดออกรายวัน แต่มีบางฉบับที่ออกราย 3 วัน และรายสัปดาห์

4. จุลสาร (Pamphlets) เป็นสิ่งพิมพ์ขนาดเล็ก หนาไม่เกิน 60 หน้า ให้ความรู้เฉพาะเรื่อง เข้าใจง่าย ส่วนใหญ่เป็นสิ่งพิมพ์ที่จัดพิมพ์เผยแพร่โดยหน่วยงานราชการ องค์กร สถาบัน และสมาคมต่างๆ เป็นต้น

5. กฤตภาค (Clippings) เป็นสิ่งพิมพ์ที่ได้จากการตัดข่าวบทความ หรือรูปภาพจากหนังสือพิมพ์หรือวารสาร และนำมาผนึกบนแผ่นกระดาษ ให้หัวเรื่องพร้อมระบุแหล่งที่มา ห้องสมุดจัดเก็บกฤตภาคใส่แฟ้มเรียงไว้ในตู้จุลสารตามลำดับอักษรของหัวเรื่อง

สื่อโสตทัศนศึกษา อาจเรียกว่าสื่อโสตทัศน หรือโสตทัศนวัสดุ (Audio - visual materials) เป็นทรัพยากรที่ใช้เสียง ภาพ ในการถ่ายทอดสารสนเทศ ได้แก่

1. ภาพนิ่ง หรือสไลด์ (Slides) เป็นภาพนิ่งถ่ายจากฟิล์มสไลด์และนำมาเข้ากรอบที่ละภาพ นำมาใช้เป็นแผ่นเดี่ยวๆ หรือใช้เป็นชุดในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง อาจทำเป็นสไลด์ประกอบเสียง (Slides multivision)

2. เทปบันทึกเสียง (Tape cassettes) เป็นการบันทึกเสียงลงบนเทปแม่เหล็ก และบรรจุในตลับสารสนเทศที่บันทึกไว้ เช่น บทเพลง ปาฐกถา คำบรรยาย บทเรียนภาษาต่างๆ เป็นต้น

3. เทปวีดิทัศน์ (Video tapes) เป็นการบันทึกภาพและเสียงลงบนเทปแม่เหล็ก และบรรจุในตลับ ใช้บันทึกภาพ และเสียงเกี่ยวกับความรู้เรื่องต่างๆ ภาพเหตุการณ์ การบรรยาย การอภิปราย เป็นต้น

4. วัสดุย่อส่วน (Microforms) เป็นการถ่ายย่อส่วนหนังสือ วารสาร ภาพ หรือเอกสารอื่นๆ ให้มีขนาดเล็กจนไม่สามารถอ่านได้ด้วยตาเปล่า ลงบนฟิล์ม ต้องอ่านด้วยเครื่องอ่าน และสามารถถ่ายสำเนาหน้าเอกสารที่ต้องการจากวัสดุย่อส่วนได้โดยใช้เครื่องอ่าน และทำสำเนา วัสดุย่อส่วนที่นิยมให้บริการในห้องสมุด ได้แก่

4.1 ไมโครฟิล์ม (Microfilms) เป็นการถ่ายสารสนเทศย่อส่วนลงบนฟิล์มขนาด 16 มม. หรือ 35 มม. เก็บไว้เป็นม้วนยาวประมาณ 100 ฟุต

4.2 ไมโครฟิช (Microfiches) เป็นการถ่ายสารสนเทศย่อส่วนลงบนฟิล์มขนาด 3 × 5 นิ้ว หรือ 4 × 6 นิ้ว สามารถบรรจุภาพย่อได้ประมาณ 60 - 200 ภาพ

5. สื่อโสตทัศนศึกษาอื่นๆ ที่อาจมีให้บริการในห้องสมุดบางแห่ง เช่น รูปภาพ แผนที่ ภาพเคลื่อนไหว (Filmstrips) แผ่นโปร่งใส (Transparency) หุ่นจำลอง ของจริง และของตัวอย่าง เป็นต้น

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทรัพยากรสารสนเทศที่นำเสนอข้อมูลในรูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือดิจิทัล เช่น

1. แผ่นซีดี (Compact Disc- CD) เป็นแผ่นบันทึกเสียงที่ใช้เก็บข้อมูลได้มาก การบันทึกข้อมูล ต้องใช้แสงเลเซอร์ นิยมใช้บันทึกเพลง ซึ่งมีคุณภาพเสียงที่ชัดเจนกว่าเทปบันทึกเสียง

2. ซีดีรอม (Compact Disc Read Only Memory - CD-ROM) เป็นแผ่นพลาสติกเคลือบด้วยอะลูมิเนียมและแลกเกอร์มีความแข็ง และเบา ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4.75 นิ้ว หรือ 12 เซนติเมตร (ปัจจุบันมีแผ่นขนาดเล็กลง) สามารถบันทึกได้ทั้งตัวอักษร ภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว สามารถบรรจุข้อมูลได้จากหนังสือประมาณ 250,000 หน้า ใช้อ่านเพียงอย่างเดียว โดยใช้ร่วมกับเครื่องอ่านซีดีรอม

3. แผ่นวีดิทัศน์ (Video Compact Disc - VCD) เป็นแผ่นพลาสติกบางๆ เคลือบด้วยอะลูมิเนียมบันทึกข้อมูลที่เป็นตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียง ซึ่งเป็นสัญญาณภาพและเสียงในรูปของระบบดิจิทัล จึงมีคุณภาพของภาพและเสียงคมชัดกว่าเทปวีดิทัศน์

4. แผ่นดีวีดี (Digital Video Disc - DVD) หรือแผ่นดีจิทอลเนกประสงค์ เป็นแผ่นพลาสติกมีขนาดเท่าแผ่นซีดี สามารถบันทึกข้อมูลได้ทั้ง 2 ด้านจึงมีขนาดความจุในการจัดเก็บข้อมูลสูงกว่าแผ่นซีดีทั่วไป ดีวีดีจะจัดเก็บข้อมูล ภาพ และเสียง ในรูปดิจิทัล จะต้องใช้ร่วมกับเครื่องอ่านแผ่นดีวีดี

5. ฐานข้อมูล (Database) ในรูปแบบต่างๆ เช่น

5.1 ฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นเอง

5.2 ฐานข้อมูลออนไลน์ (Online database) เป็นฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์ที่บริษัทเอกชนจัดทำขายให้บริการข้อมูลแก่ห้องสมุด

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (Academic libraries) หรือห้องสมุดมหาวิทยาลัย เป็นห้องสมุดที่จัดตั้งขึ้นในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ให้บริการสารสนเทศแก่นิสิตนักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรทุกระดับ เพื่อสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการกิจหลัก ได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการชุมชน และการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยมีชื่อเรียกแตกต่างกัน เช่น สำนักหอสมุด สำนักหอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ สำนักวิทยบริการ ศูนย์บรรณสารสนเทศ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

บริการของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง จะจัดบริการต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ ดังนี้

1. บริการยืมคืนทรัพยากรสารสนเทศ
2. บริการการอ่าน
3. บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า
4. บริการยืมระหว่างห้องสมุด
5. บริการหนังสือสารอง
6. บริการสื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
7. บริการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูล
8. บริการส่งเสริมการใช้ เช่น สอน หรือ แนะนำการใช้ห้องสมุด บริการสารสนเทศทันสมัย เป็นต้น
9. บริการพิเศษอื่นๆ เช่น บริการถ่ายสำเนาเอกสาร

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ประวัติความเป็นมา

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เดิมใช้ชื่อว่า ห้องสมุดวิทยาลัยครูพระนคร มีฐานะเป็นแผนกห้องสมุด สังกัดสำนักงานอธิการ ใช้อาคารร่วมกับ สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางเขน (ปัจจุบัน คือ อาคารสำนัก เทคโนโลยีสารสนเทศ)

พ.ศ. 2530 ได้เปลี่ยนแผนกห้องสมุด เป็นฝ่ายห้องสมุด สังกัดสำนักส่งเสริมวิชาการ ต่อมา พ.ศ. 2535 ได้ปรับสถานภาพฝ่ายห้องสมุดให้มีฐานะเทียบเท่าคณะวิชา ขึ้นตรงกับรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ใช้ชื่อว่า “ สำนักวิทยบริการ ” และย้ายมาอยู่อาคารเบญจมาภรณ์ ซึ่งเป็นอาคาร 4 ชั้น เปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2536 และจัดบริการดังนี้ (สถาบันราชภัฏพระนคร. ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

บริการของสำนักวิทยบริการ

ชั้นที่ 1 หนังสือพิมพ์ วารสารฉบับปัจจุบัน วารสารเย็บเล่ม หนังสือนวนิยาย และเรื่องสั้น หนังสือจอง หนังสือสำหรับเด็ก จุลสาร และกฤตภาค บริการถ่ายเอกสาร

ชั้นที่ 2 หนังสือทั่วไปหมวด 000-500 และผลงานวิชาการของอาจารย์สถาบันราชภัฏพระนคร

ชั้นที่ 3 หนังสือทั่วไปหมวด 600-900 หนังสืออ้างอิง หนังสือแบบเรียน คู่มือหลักสูตร สิ่งพิมพ์รัฐบาล วิทยานิพนธ์และภาคานิพนธ์ หนังสือเฉลิมพระเกียรติ หนังสือสำหรับบัณฑิตศึกษา เอกสารงานวิจัย หนังสือพิมพ์ วารสาร ฉบับล่วงเวลา

ชั้นที่ 4 ฝ่ายบริการโสตทัศนวัสดุ

1. สื่อการศึกษาที่ให้บริการ ได้แก่

- 1.1 เทปบันทึกเสียง
- 1.2 วีดิทัศน์
- 1.3 ซีดี
- 1.4 ซีดีรอม มัลติมีเดีย ชุดการสอน
- 1.5 บริการเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา
- 1.6 บริการอินเทอร์เน็ต

2. บริการฐานข้อมูล ที่จัดซื้อ

2.1 CABI Abstracts เป็นฐานข้อมูลบรรณานุกรม ครอบคลุมเนื้อหาด้านโภชนาการ สัตวศาสตร์ พันธุศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ อุตสาหกรรม การเกษตร การป่าไม้ เป็นต้น

2.2 ERIC เป็นฐานข้อมูล ด้านการศึกษา ให้ข้อมูลบรรณานุกรม และสาระสังเขป

2.3 Grolier Online เป็นฐานข้อมูลสารานุกรมออนไลน์ ประกอบด้วยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ทันสมัย และมีเนื้อหาฉบับเต็ม (Full Text)

2.4 Wilson Business (Full Text) เป็นฐานข้อมูลฉบับเต็ม ของข้อมูลด้านธุรกิจครอบคลุมเนื้อหา ด้าน การเงิน การบัญชี การธนาคาร การตลาด อื่นๆ

2.5 Wilson Omni File (Full Text) เป็นฐานข้อมูลดัชนี และสาระสังเขปของวารสารภาษาต่างประเทศ มีบทความ ฉบับเต็ม ที่มีเนื้อหาครอบคลุมหลายสาขาวิชา ได้แก่ การศึกษามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศิลปกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ทั่วไป บรรณารักษศาสตร์ และธุรกิจ

2.6 ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย เป็นฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศไทย ให้ข้อมูลบรรณานุกรม และ สาระสังเขป ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

3. บริการฐานข้อมูลที่พัฒนาขึ้นเอง

3.1 ฐานข้อมูลท้องถิ่น (Local Database) เป็นฐานข้อมูล ที่รวบรวมความรู้และข้อมูลที่สำคัญ ของท้องถิ่นในเขตบางเขน และมีนบุรี

3.2 ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์พระนครออนไลน์ (RIPN Theses Online) เป็นฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ ของสถาบันราชภัฏพระนคร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 - ปัจจุบัน ให้ข้อมูลบรรณานุกรม และ สาระสังเขป

3.3 ฐานข้อมูลสืบค้นโสตทัศนวัสดุ (TIS : Technology Innovation Search) เป็นฐานข้อมูลที่ใช้สืบค้นรายการชื่อของโสตทัศนวัสดุ ประเภทต่างๆ ที่มีให้บริการในสำนักวิทยบริการ

ต่อมา พ.ศ. 2547 สถาบันราชภัฏพระนคร ได้ยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร สำนักวิทยบริการได้เปลี่ยนเป็น สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในความรับผิดชอบของ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและบริการวิชาการ และได้ย้ายไปอยู่อาคารใหม่ ชื่อว่า “ อาคารบรรณราชนครินทร์ ” เป็นอาคาร 9 ชั้น เปิดให้บริการเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2551 และจัดบริการดังนี้ (มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. ม.ป.ป. : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

บริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ชั้น 1 บริการวารสาร หนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบันและฉบับล่วงหน้า 1 วัน หนังสืออ้างอิง หนังสือเด็กและเยาวชน นวนิยาย ห้องเก็บวารสารฉบับเก่า บริการยืม-คืนหนังสือด้วยระบบห้องสมุดอัตโนมัติ VTLS บริการถ่ายเอกสาร บริการรับฝากสิ่งของ

ชั้น 2 บริการหนังสือกฎหมาย วิทยานิพนธ์ วิจัย ผลงานอาจารย์ เฉลิมพระเกียรติ ภาคนิพนธ์ สารนิพนธ์ แบบเรียน กองทุนหมู่บ้าน และห้องทำงานเจ้าหน้าที่

ชั้น 3 หนังสือหมวดทั่วไป หมวด 000- 900

ชั้น 4, 5, 6 บริการอินเทอร์เน็ต

ชั้น 7 - บริการโสตทัศนวัสดุ เช่น วิทยุทัศน์ วีซีดี สไลด์ และบริการห้องคาราโอเกะ

- บริการสืบค้นฐานข้อมูล ซีดีรอม บริการเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาฝึกทักษะในการใช้โปรแกรมต่างๆ และอบรมการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์

- บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ ได้แก่ ฐานข้อมูลที่สำนักวิทยบริการฯ บอกรับการเป็นสมาชิก และฐานข้อมูลที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้ดำเนินการจัดหาให้บริการแก่มหาวิทยาลัยทุกแห่ง เป็นฐานข้อมูลทางวิชาการสาขาวิชาต่างๆ

ชั้น 8 บริการห้องฉายภาพยนตร์ สื่อมัลติมีเดีย ห้องประชุม และห้องเรียน

ชั้น 9 บริการห้องประชุมและการแสดง

การศึกษาผู้ใช้และการใช้สารสนเทศ

การศึกษาผู้ใช้ เป็นการศึกษาที่มุ่งรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้และความต้องการสารสนเทศส่วนการศึกษาการใช้สารสนเทศนั้น มุ่งรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้สารสนเทศในกิจกรรมต่างๆ จึงมักนิยมใช้ศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้ใช้ การศึกษาผู้ใช้และการใช้สารสนเทศมีความสำคัญต่อผู้ให้บริการสารสนเทศอย่างมากดังนี้

(สมพร พุทธาพิทักษ์ผล. 2545 : 135-138)

1. ช่วยให้เข้าใจลักษณะของผู้ใช้ กลุ่มผู้ใช้ และระดับการใช้
2. ทำให้ทราบลักษณะและความต้องการสารสนเทศของผู้ใช้
3. ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสารสนเทศ รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อจัดบริการให้ตรงกับความต้องการสารสนเทศ และจัดหา หรือรวบรวมสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการสารสนเทศ
4. ช่วยให้เข้าใจสภาพการใช้สารสนเทศ เพื่อการออกแบบระบบสารสนเทศ และบริการสารสนเทศให้เหมาะสมกับสภาพการใช้
5. ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อสภาพการใช้สารสนเทศ รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อการปรับปรุงบริการให้เหมาะสมกับสภาพการใช้สารสนเทศ

การศึกษาผู้ใช้ และการศึกษาการใช้สารสนเทศ เป็นงานที่ต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบระเบียบข้อมูลที่ได้รวบรวม และวิเคราะห์อย่างมีแบบแผนทำให้ ผู้ศึกษาได้เข้าใจผู้ใช้กลุ่มต่างๆ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ การค้นหา และการใช้สารสนเทศที่หลากหลายได้มากขึ้น ดังนั้น การศึกษาผู้ใช้และการใช้สารสนเทศอย่างเป็นระบบจึงถือเป็นงานสำคัญของห้องสมุด เพื่อรวบรวมข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ในการจัดบริการ หรือระบบสารสนเทศ แก่ผู้ใช้ได้ดียิ่งขึ้น

การศึกษาผู้ใช้ และการใช้สารสนเทศนั้นสามารถทำได้หลายวิธี วิธีที่นิยมใช้ในการศึกษามีดังนี้

1. การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีวิจัยที่ใช้กันแพร่หลายที่สุดในการศึกษาผู้ใช้และการใช้สารสนเทศ เพราะเป็นวิธีที่ยืดหยุ่นใช้ได้ทั้งในการศึกษากลุ่มประชากรขนาดใหญ่ หรือขนาดเล็ก

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวิจัยที่ใช้กันแพร่หลายเป็นอันดับสอง รองจากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามการสัมภาษณ์มีเทคนิคแตกต่างกัน ทั้งที่มีการกำหนดคำถามทั้งหมด หรือ การกำหนดคำถามไว้บางส่วน และการกำหนดแนวคำถามสำคัญล่วงหน้าเพียง 1-2 คำถาม และใช้คำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์ ในการตั้งคำถามต่อไป นอกจากนี้ยังสามารถเลือกสัมภาษณ์รายบุคคลหรือสัมภาษณ์เป็นหมู่คณะ ขึ้นอยู่กับขอบเขตและ โครงการวิจัยที่ได้วางไว้

3. การสังเกต เป็นวิธีการศึกษาผู้ใช้ และการใช้สารสนเทศที่แพร่หลายอีกวิธีหนึ่ง การสังเกตมีเทคนิคสำคัญ 2 ประเภท คือ ประเภทแรกคือ การสังเกตที่ผู้สังเกต เข้าไปมีบทบาทในกิจกรรมที่ศึกษาโดยตรง เช่นผู้สังเกตทำตัวเป็นผู้ใช้ และขอใช้บริการเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบริการสารสนเทศ ประเภทที่สอง คือการสังเกตที่ผู้สังเกตไม่เข้าไปมีบทบาทในกิจกรรมที่ศึกษา คือผู้สังเกต คอยติดตามพฤติกรรม หรือกิจกรรมที่ต้องการศึกษาและบันทึกข้อมูลไว้

4. การศึกษาจากสถิติและหลักฐานการใช้บริการ เป็นวิธีศึกษาการใช้บริการสารสนเทศในห้องสมุด เพราะส่วนใหญ่จะเก็บหลักฐาน และสถิติการให้บริการ เช่น จำนวนการยืม-คืน ทรัพยากร จำนวนการเข้ามาใช้บริการ จำนวนสื่อสารสนเทศที่มีให้บริการ เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

วี (Wei, 1994 : Online) ได้ศึกษาการใช้ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ซานตา ครูซ (University of California , Santa Cruz) ของอาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 136 คน พบว่า 1) อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อค้นคว้าประกอบการสอน โดยใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด และบริการยืม-คืนหนังสือมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่อบริการ ยืม-คืนหนังสือ บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการถ่ายเอกสาร บริการห้องค้นคว้า ส่วนบริการที่ต้องการให้มี ได้แก่ บริการเตือนหนังสือค้างส่ง 2) นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อหาบทความ และทำรายงาน โดยใช้บริการยืม-คืนหนังสือมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่อบริการยืม-คืน หนังสือมากที่สุด บริการที่ต้องการให้มี ได้แก่ บริการค้นหาบทความหัวข้องานวิจัยเฉพาะด้าน การสอนการใช้ฐานข้อมูลและแหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ บริการเตือนหนังสือค้างส่ง และต้องการให้มีเจ้าหน้าที่ประจำโต๊ะบริการตอบคำถาม และช่วยการค้นคว้าในตอนค่ำ และวันเสาร์-อาทิตย์

คัลเคล , วีฟเวอร์ และ คูล (Kunkel , Weaver & Cool , 1996 : 430 – 434) ได้ศึกษาทักษะการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาที่ได้รับจากการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด ของนักศึกษามหาวิทยาลัย

เคนต์ สเตท (Kent State University) จำนวน 245 คน พบว่า นักศึกษาเข้าใจข้อมูลที่ปรากฏในรายการบรรณานุกรมในระบบออนไลน์และรายการดัชนีวารสาร แต่ขาดความรู้เกี่ยวกับการเลือกแหล่งสารสนเทศ ไม่มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้บรรณารักษ์ช่วยสอนให้นักศึกษาสามารถใช้เครื่องมือช่วยค้นสารสนเทศประเภทต่างๆ รู้จักการเลือกใช้สารสนเทศ และให้มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ และเสนอแนะให้อาจารย์ส่งเสริมและมีส่วนช่วยในการสอนการใช้ห้องสมุด โดยการมอบหมายงานให้นักศึกษาไปศึกษาค้นคว้า อธิบายวิธีการศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุด รวมทั้งสอนวิธีการสืบค้น และเลือกใช้สารสนเทศได้อย่างถูกต้อง

ฟิดซานี (Fidzani . 1998 : Abstract) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการสารสนเทศ และพฤติกรรม การสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย บอตสวานา (Botswana) เพื่อศึกษาความต้องการสารสนเทศและรับรู้ถึงบริการของห้องสมุดที่จัดไว้บริการแก่นักศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 144 คน ผลการวิจัยพบว่า คำแนะนำในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการของห้องสมุด มีความจำเป็นที่จะช่วยให้นักศึกษาค้นพบสารสนเทศที่ต้องการ วารสารและหนังสือเป็นแหล่งสารสนเทศที่ต้องการมาก

รัสโตรเฟรม (Rustrofram . 2000 : Online) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่อบริการห้องสมุดของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย เมมฟิส จำนวน 1,404 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อทรัพยากรสารสนเทศ บริการห้องสมุด และความต้องการของผู้ใช้ โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาร้อยละ 77 มีความพึงพอใจต่อทรัพยากรสารสนเทศ และ อาคารสถานที่ในระดับมาก นักศึกษาร้อยละ 73 มีความพึงพอใจต่อบุคลากรที่ให้บริการ การแนะนำวิธีการใช้ห้องสมุด และการศึกษาค้นคว้า ในระดับปานกลาง และนักศึกษาร้อยละ 70 ต้องการให้เพิ่มบริการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ให้สืบค้นได้ทั้งภายในห้องสมุด และภายนอกมหาวิทยาลัย

รีด และ แทนนอร์ (Reed & Tanner . 2001 : 299-233) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการสารสนเทศและบริการห้องสมุด ของอาจารย์สาขาศิลปศาสตร์ พบว่าอาจารย์เข้าใช้ห้องสมุดทุกสัปดาห์ร้อยละ 41.7 และเข้าใช้เป็นประจำทุกเดือน ร้อยละ 39.6 สืบค้นรายการสารสนเทศออนไลน์เป็นประจำทุกสัปดาห์ ร้อยละ 33.3 สืบค้นสารสนเทศออนไลน์เป็นประจำทุกเดือน ร้อยละ 31.3 อาจารย์ใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด ร้อยละ 35.4 บริการสารสนเทศด่วน ร้อยละ 66.7 และบริการหนังสือสำรอง ร้อยละ 45.8 แหล่งสารสนเทศที่อาจารย์ใช้บริการคือห้องสมุดมหาวิทยาลัย ร้อยละ 89.6 ห้องสมุดส่วนตัวร้อยละ 81.3 จากเพื่อนร่วมงาน ร้อยละ 68.8 อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 64.6 และร้านหนังสือ ร้อยละ 43.8 นอกจากแหล่งเหล่านี้อาจารย์ได้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เฉพาะของภาควิชาด้วย ส่วนรูปแบบสารสนเทศ อาจารย์มีความเห็นว่าหนังสือมีความสำคัญที่สุด การใช้งานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และดัชนี อาจารย์ใช้ World Cat มากที่สุด ร้อยละ 43.8 รองลงมาคือ Periodical Abstract ร้อยละ 33.3

ฟรานซิส (Francis . 2005 : 67-72) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการสืบค้นสารสนเทศ ของ อาจารย์สาขาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เวสต์ อินดีส์ เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อการ สอน การทำวิจัย และพฤติกรรมการสืบค้นสารสนเทศ ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์ร้อยละ 85 ใช้ วารสารสาขาสังคมศาสตร์ ในการผลิตผลงานวิชาการ อาจารย์ร้อยละ 54 ใช้ผู้ช่วยในการสืบค้น สารสนเทศ และร้อยละ 34 สืบค้นสารสนเทศด้วยตนเอง ทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์ใช้เพื่อการ สอน และการทำวิจัยมากที่สุด 3 อันดับ คือ ตำรา ร้อยละ 84.6 วารสารตามสาขาที่สอน ร้อยละ 53.8 และ เอกสาร ร้อยละ 42.3 วิธีการได้รับสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อการสอน และการทำวิจัย 3 อันดับแรก คือ อ่านวารสารฉบับปัจจุบัน ร้อยละ 88.5 สืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ ร้อยละ 80.8 และ การเข้าร่วมประชุมสัมมนา ร้อยละ 65.4 ส่วนวิธีการให้ได้บทความวารสารที่ต้องการ 3 อันดับแรก คือ วารสารที่ห้องสมุดให้บริการ ร้อยละ 57.7 การบอกรับเป็นสมาชิกวารสารด้วยตนเอง และการ ถ่ายสำเนาจากห้องสมุดจำนวนเท่ากัน คือร้อยละ 34.6

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

คนัยศักดิ์ โกวิทวิบูล (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความต้องการและลักษณะการใช้ สารนิเทศของนักศึกษาในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ บริการสำนักหอสมุดกลางเป็นประจำทุกวัน ช่วงเวลา 7.30- 12.30 น. ประเภทของสารนิเทศที่ใช้คือ ตำราและเอกสารประกอบคำบรรยาย นักศึกษาที่ศึกษาต่างคณะกันมีความต้องการและลักษณะการใช้ สารนิเทศแตกต่างกัน นักศึกษาต่างชั้นปีมีความต้องการสารนิเทศแตกต่างกัน แต่ลักษณะการใช้ สารนิเทศไม่แตกต่างกัน

วราภรณ์ พัฒนเกียรติพงษ์ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการใช้บริการห้องสมุดและ ทรัพยากรสารนิเทศของผู้ใช้ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เข้าใช้บริการห้องสมุดสัปดาห์ละ มากกว่า 1 ครั้ง เพื่อค้นหาและอ่านหนังสือ/เอกสารเพื่อใช้ ประกอบการเรียนการสอน มีการเรียนรู้การใช้ห้องสมุดโดยเรียนรู้ด้วยตนเอง มีปัญหาคือ หนังสือที่ ต้องการไม่มีในห้องสมุด จำนวนหนังสือมีน้อยฉบับไม่พอเพียงต่อความต้องการ

ประภาพันท์ พลายจันทร์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาใน การใช้ทรัพยากรสารนิเทศและบริการห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดเพื่อค้นคว้าความรู้ประกอบการเรียนและมีวิธี ค้นหาหนังสือเอกสารโดยค้นจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ห้องสมุดจัดไว้ให้บริการในระบบ OPAC ทรัพยากรสารนิเทศของห้องสมุดที่นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากคือ หนังสือพิมพ์ หนังสือ ทั่วไปภาษาไทย และวารสารวิชาการภาษาไทย ส่วนบริการที่นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก

คือบริการยืม-คืนหนังสือโดยใช้คอมพิวเตอร์ บริการค้นหาหนังสือด้วยระบบ OPAC และบริการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

ศิริพร เรืองสินชัยวานิช (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาในห้องสมุดคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในส่วนของนักศึกษา พบว่า

1. วัตถุประสงค์ของการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนตามหลักสูตรนักศึกษาใช้ตำรา (ร้อยละ 97.89) และซีดีรอม (ร้อยละ 80.00) เพื่อทำรายงาน / การวิจัย นักศึกษาใช้รายงานการวิจัย (ร้อยละ 87.57) ตำรา (ร้อยละ 84.74) วิทยานิพนธ์ (ร้อยละ 83.44) หนังสืออ้างอิง (ร้อยละ 81.29) และฐานข้อมูลซีดีรอม (ร้อยละ 62.04) เพื่อติดตามข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้ นักศึกษาใช้เทปบันทึกเสียง (ร้อยละ 86.05) หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 85.64) และสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 83.69)

2. ลักษณะการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศที่นักศึกษาใช้ภายในห้องสมุด ได้แก่ หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 96.69) จุลสาร (ร้อยละ 90.28) หนังสืออ้างอิงภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 84.1) และหนังสืออ้างอิงภาษาไทย (ร้อยละ 83.04) ทรัพยากรสารสนเทศที่นักศึกษาใช้โดยการยืมไปถ่ายเอกสาร ได้แก่ ตำราภาษาไทย (ร้อยละ 69.47) และวารสารภาษาไทย (ร้อยละ 64.71)

3. ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ นักศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกันตามระดับการศึกษา แต่แตกต่างกันตามสาขาที่ศึกษา

4. ความทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ ทรัพยากรสารสนเทศปีพิมพ์ปัจจุบัน นักศึกษาใช้หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 95.03) ส่วนทรัพยากรสารสนเทศปีพิมพ์อื่นๆ นักศึกษาใช้เป็นส่วนน้อย

5. ความเพียงพอของทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ นักศึกษาเห็นว่า สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อไม่ตีพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมมีความเพียงพอในระดับปานกลาง

6. ความทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศ นักศึกษาเห็นว่า ทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภทมีความทันสมัยในระดับปานกลาง

น้ำทิพย์ วิภาวิน (2547 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการใช้และความต้องการสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้บริการของหอสมุดกลาง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ในช่วงพักกลางวัน และเลิกเรียนตอนเย็นมีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อประกอบการเรียนการสอนและทำรายงาน ส่วนใหญ่เรียนรู้วิธีใช้ห้องสมุดด้วยตนเอง นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในระดับปานกลาง ในขณะที่มีความต้องการสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับมาก สื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้มากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ภาษาไทยฉบับปัจจุบัน รองลงมาตำราและเอกสารประกอบการสอนและหนังสือวิชาการภาษาไทย ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้มากที่สุดคือ โปรแกรมค้นหาที่เป็น Search engine จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และเว็บไซต์มหาวิทยาลัย มีการใช้และต้องการใช้บริการอินเทอร์เน็ตในห้องสมุดใน

ระดับมาก สิ่งอำนวยความสะดวก ที่ใช้และต้องการใช้มากที่สุดคือ เครื่องคอมพิวเตอร์ รองลงมาคือ โต๊ะนั่งอ่านหนังสือเฉพาะบุคคล

บรรเลง สระมูล (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการใช้ห้องสมุดของนักศึกษาคณะครู ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เข้าใช้ ห้องสมุด 2-4 ครั้ง ต่อสัปดาห์ มีวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ห้องสมุดระดับมาก เพื่อยืม-คืน หนังสือ เพื่อค้นคว้าประกอบการทำรายงาน เพื่ออ่านตำราภาษาไทย และเพื่อค้นคว้าประกอบการทำโครงการ วิธีการสืบค้นสารสนเทศที่นักศึกษาระดับมากคือสำรวจหนังสือตามชั้นด้วยตนเอง และค้นจาก เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยค้น ช่วงเวลาที่นักศึกษาเข้าใช้ในระดับมาก คือวันจันทร์ ถึง วันศุกร์ เวลา 12.01-13.00 น. ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้มากที่สุด คือ หนังสือทั่วไปภาษาไทย โครงการและ วิทยานิพนธ์ สาเหตุที่นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดน้อย เพราะห้องสมุดไม่มีห้องค้นคว้าเฉพาะกลุ่ม ไม่ได้ ได้รับความสะดวกในการใช้บริการ ได้รับเอกสารประกอบการเรียนการสอนจากอาจารย์ผู้สอนอย่าง เพียงพอ สามารถสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต ต้องทำโครงการในห้องปฏิบัติการของภาควิชา และ ช่วงเวลาเปิดบริการของห้องสมุดตรงกับเวลาเรียน นักศึกษามีปัญหาในการใช้ห้องสมุดในระดับ ปานกลางทุกด้าน และมีความต้องการในการใช้ห้องสมุด ในระดับมากทุกด้าน

งานวิจัยการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

จันทร์เพ็ญ สิงหนุต (2544) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่านักศึกษามีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศ เพื่อ ประกอบการเรียนมากที่สุด รองลงมาเพื่อการทำรายงาน เพิ่มพูนความรู้ ทราบข่าวสารทันสมัย การ ทำวิจัยและเพื่อเตรียมทำวิทยานิพนธ์ ด้านความถี่ของการใช้สารสนเทศ พบว่ามีการใช้สารสนเทศ 2-4 ครั้งต่อสัปดาห์ ภาษาของสารสนเทศที่ต้องการใช้มากที่สุดคือภาษาไทย ทรัพยากรสิ่งพิมพ์ที่ นักศึกษาระดับมาก คือ หนังสือตำรา/วิชาการ สิ่งพิมพ์รัฐบาล วารสารวิชาการ และหนังสือพิมพ์ ส่วนแหล่งสารสนเทศที่ใช้ระดับมาก คือสำนักหอสมุดกลาง และห้องสมุดคณะ สำหรับแหล่งที่มี การใช้น้อย คือ ศูนย์สารสนเทศและบัณฑิตวิทยาลัย นักศึกษามีปัญหาและอุปสรรคในการใช้ สารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เฉลี่ยมากที่สุดคือทรัพยากรสารสนเทศน้อย รองลงมาคือ ไม่มีทรัพยากรสารสนเทศในเรื่องที่ต้องการใช้ สารสนเทศไม่ตรงกับความต้องการ และไม่พบตัว เล่มบนชั้น ส่วนแหล่งสารสนเทศภายนอกอยู่ไกลไม่สะดวก

ทิพย์วัลย์ อ่อนใจงาม (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้สารสนเทศเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่านักศึกษานิยมใช้ แหล่ง สารสนเทศโดยรวมในระดับน้อย นักศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมในระดับปานกลาง มี ปัญหาการค้นหาสารสนเทศและการใช้สารสนเทศโดยรวมในระดับปานกลาง และนักศึกษามีความ ต้องการเกี่ยวกับบริการสารสนเทศโดยรวมในระดับมาก โดยต้องการให้รวบรวมเว็บไซต์แหล่ง

สารสนเทศต่างๆ ที่น่าสนใจในสาขาวิชาที่ มสธ. เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา บนเว็บของสำนักงาน บรรณสารสนเทศ ต้องการให้มีบริการนำส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ต้องการให้มีบริการวารสาร อิเล็กทรอนิกส์ และต้องการให้มีบริการฐานข้อมูล ซีดีรอมให้ครอบคลุมสาขาวิชาที่ มสธ.เปิดสอน ในระดับบัณฑิตศึกษา

มนัส สังข์คร (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ ที่มีต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตระดับบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นต่อการให้บริการของสำนักหอสมุดกลาง ใน 4 ด้านคือ ด้านบริการสิ่งพิมพ์ ด้านส่งเสริมการใช้บริการ ด้านบริการโสตทัศนศึกษาและด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และมีความคิดเห็นต่อการให้บริการว่า สิ่งพิมพ์มีน้อย ไม่ทันต่อเหตุการณ์ ให้เวลายืมน้อย ปริมาณนิพนธ์น้อย การจัดเก็บสิ่งพิมพ์ไม่เป็นระเบียบ ค้นหายาก เจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการไม่เพียงพอ วัสดุอุปกรณ์โสตทัศนศึกษามีน้อย ไม่ทันสมัย คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นมีน้อย บรรณารักษ์โดยทั่วไปไม่เหมาะสม เช่น มีเสียงรบกวนจากผู้ใช้อื่นๆ และห้องสมุดเปิดช้า และปิดเร็วเกินไป

อำไพ ศิริชัยพงศ์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาความต้องการใช้สารนิเทศ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ใช้สารนิเทศมากที่สุด นักศึกษาระดับปริญญาโทใช้สารนิเทศมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาเอก เวลาที่นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดมากที่สุด คือวันเสาร์ และวันอาทิตย์ นักศึกษาใช้สารนิเทศสาขาวิชาการศึกษา และสังคมวิทยามากที่สุด และมีความต้องการใช้สิ่งพิมพ์ที่มีอายุ 1-3 ปีมากที่สุด นักศึกษาต้องการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ และวัสดุไม่ตีพิมพ์โดยรวมในระดับปานกลาง ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีความต้องการใช้โดยรวมในระดับน้อย ในด้านปัญหาการใช้สารนิเทศ พบว่า สารนิเทศในสำนักหอสมุดกลางมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ และไม่มีสารนิเทศตามที่นักศึกษาต้องการ เมื่อเปรียบเทียบความต้องการใช้สารนิเทศแต่ละประเภทจำแนกตามคณะที่ศึกษา โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน

ธนิศา สุขขารมย์ (2547) ศึกษาการใช้สารสนเทศในการกำหนดหัวข้อ และจัดทำเค้าโครง ปริมาณนิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ใช้สำนักหอสมุดกลางในระดับมากที่สุด ใช้ฐานข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต ในระดับปานกลาง ทรัพยากรสารสนเทศที่นิสิตส่วนใหญ่ใช้คือ ตำราภาษาไทย เครื่องมือที่นิสิตส่วนใหญ่ใช้ในการค้นหาสารนิเทศคือ ค้นจากรายการอ้างอิง หรือบรรณานุกรมที่พบในสิ่งพิมพ์ในสาขาวิชา ส่วนปัญหาการใช้สำนักหอสมุดกลาง พบว่า จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้ค้นโอแพก ชั้นที่เก็บปริมาณนิพนธ์มีน้อย ตำราภาษาไทยที่มีอยู่ค่อนข้างล้าสมัย และจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการมีน้อย ผลการเปรียบเทียบปัญหาการใช้แหล่งทรัพยากร และเครื่องมือค้นหาสารสนเทศในการจัดทำเค้าโครงปริมาณนิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาจำแนกตามคณะวิชา พบว่าไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยการใช้สารสนเทศของอาจารย์

ดวงใจ ตีระประเสริฐสิน (2545) ศึกษาการใช้สารสนเทศเพื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่าอาจารย์ใช้สารสนเทศเพื่อการสอนในระดับปานกลาง สื่อสิ่งพิมพ์ อาจารย์ใช้หนังสือตำราในระดับมากที่สุด สื่อไม่ตีพิมพ์อาจารย์ใช้แผ่นใสในระดับมากที่สุด สื่ออิเล็กทรอนิกส์ อาจารย์ใช้ฐานข้อมูลในระบบออนไลน์ในระดับมากเช่นกัน อาจารย์ใช้สารสนเทศทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในระดับมาก อาจารย์ใช้สารสนเทศจากศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษาในระดับมาก โดยใช้สารสนเทศจากเว็บไซต์/ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษาในระดับปานกลาง อาจารย์มีปัญหาสารสนเทศในสาขาวิชาที่ต้องใช้มีน้อย เนื้อหาไม่ตรงกับความต้องการใช้ สื่อไม่ตีพิมพ์มีปัญหาความไม่สะดวกเกี่ยวกับการใช้สื่อในเรื่องของเวลาและสถานที่ สื่ออิเล็กทรอนิกส์มีปัญหาความเมื่อยล้าของสายตาในการรับรู้สารสนเทศผ่านจอเทอร์มินัลเป็นเวลานาน ปัญหาด้านการใช้ภาษาวิชาการที่ซับซ้อน สารสนเทศที่มีกำหนดออกไม่ทันความต้องการใช้ แหล่งสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์มีปัญหาเกี่ยวกับการเชื่อมต่อระบบข่ายงานคอมพิวเตอร์ไปยังแหล่งสารสนเทศที่ต้องการใช้เวลานาน

ศิริพร เรืองสินชัยวานิช (2546) ศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาในห้องสมุดคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในส่วนของอาจารย์ พบว่า

1. วัตถุประสงค์ของการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อเตรียมการสอนอาจารย์ใช้ตำรา (ร้อยละ 100.00) สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 73.33) และวิกิพีเดีย (ร้อยละ 63.64) เพื่อผลิตผลงานทางวิชาการ อาจารย์ใช้ตำรา (ร้อยละ 70.00) และซีดีรอม (ร้อยละ 63.64) เพื่อติดตามข่าวสารและเพิ่มพูนความรู้ อาจารย์ใช้เทปบันทึกเสียง (ร้อยละ 100.00) หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 95.00) จุลสาร (ร้อยละ 80.95) และสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 66.67) เพื่อทำการวิจัย อาจารย์ใช้รายงานการวิจัย (ร้อยละ 89.29) รายงานการประชุม (ร้อยละ 80.77) วิทยานิพนธ์ (ร้อยละ 80.00) ฐานข้อมูลซีดีรอม (ร้อยละ 71.43) เพื่อการบริการทางวิชาการ อาจารย์ใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ เพียงส่วนน้อย

2. ลักษณะการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์ใช้ภายในห้องสมุด ได้แก่ หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 95.00) วิทยานิพนธ์ภาษาไทย (ร้อยละ 88.00) วิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 86.46) รายงานการวิจัยภาษาไทย (ร้อยละ 85.71) และจุลสาร (ร้อยละ 80.85) ทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์ใช้โดยการยืมออก ได้แก่ ตำราภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 96.67) และตำราภาษาไทย (ร้อยละ 90.00) ทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์ยืมไปถ่ายเอกสาร ได้แก่ วารสารภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 65.52) และวารสารภาษาไทย (ร้อยละ 62.96)

3. ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ อาจารย์ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระดับปานกลาง ส่วนสื่อไม่ตีพิมพ์ใช้ในระดับน้อย

4. ความทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ ทรัพยากรสารสนเทศปีพิมพ์ปัจจุบันอาจารย์ใช้หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 100.00) ทรัพยากรสารสนเทศปีพิมพ์ไม่เกิน 3 ปี อาจารย์ใช้ส่วนน้อย ทรัพยากรสารสนเทศปีพิมพ์ไม่เกิน 5 ปี อาจารย์ใช้รายงานการวิจัยภาษาไทย (ร้อยละ 60.71) และ ทรัพยากรสารสนเทศปีพิมพ์ 5 ปี ขึ้นไป อาจารย์ใช้หนังสืออ้างอิงภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 57.69)

5. ความเพียงพอของทรัพยากรที่ใช้ อาจารย์เห็นว่าสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อไม่ตีพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยรวมมีความเพียงพอในระดับปานกลาง

6. ความทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศ อาจารย์เห็นว่าทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภทมีความทันสมัยในระดับปานกลาง

พัชร พิพิธกุล (2547) ศึกษาการใช้บริการและความต้องการบริการสารสนเทศห้องสมุดของอาจารย์และนักศึกษาศาสนาการบินพลเรือน พบว่า อาจารย์มีเหตุผลในการเข้าใช้ห้องสมุดสูงสุด เพื่อเตรียมการสอน และรองลงมาคือ เพื่อศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติม เพื่อติดตามข่าวสาร เพื่อยืม-คืน หนังสือ และโสตทัศนวัสดุของห้องสมุด อาจารย์มีปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ โดยรวมในระดับปานกลาง ทรัพยากรที่มีปริมาณการใช้ในระดับมากได้แก่ หนังสือตำราวิชาการ ภาษาอังกฤษ หนังสือเทคนิค-คู่มือด้านการบิน เอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับมาตรฐานการบินพลเรือน ระหว่างประเทศ แผ่นภาพด้านการบิน วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ วารสารวิชาการภาษาไทย วิทยุทัศน์ และซีดีรอม อาจารย์มีปัญหาการใช้บริการสารสนเทศโดยรวมในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบในระดับมาก คือ หนังสือวิชาการภาษาไทยมีน้อย รองลงมาคือเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการ อินเทอร์เน็ตไม่เพียงพอกับการใช้ จำนวนวารสารวิชาการภาษาอังกฤษมีน้อย แผ่นภาพด้านการบิน ที่ให้บริการเก่า ชำรุด เสียหาย และระยะเวลาที่ให้ยืมหนังสือน้อยไป อาจารย์ต้องการบริการสารสนเทศในระดับมากที่สุด คือต้องการให้ห้องสมุดขยายความร่วมมือบริการยืมระหว่างห้องสมุด ต้องการให้ห้องสมุดเพิ่มบริการแจ้งเตือนและทวงถามหนังสือค้างส่ง และต้องการให้ห้องสมุดเพิ่มบริการตู้รับคืนหนังสือนอกเวลาทำการ เมื่อเปรียบเทียบปริมาณการใช้ปัญหา และความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์ พบว่า อาจารย์ที่สังกัดกองวิชาการต่างกัณมีปริมาณการใช้ ปัญหา และความต้องการบริการสารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน

รัตนภรณ์ แคนนา (2549) ศึกษาการใช้และความต้องการบริการสารสนเทศจากสำนักบรรณสารสนเทศ เพื่อผลิตผลงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า สื่อสิ่งพิมพ์ที่อาจารย์ใช้ในระดับมาก ได้แก่ หนังสือตำราภาษาไทย หนังสือตำราภาษาต่างประเทศ วารสารวิชาการภาษาไทย และวารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ สื่อโสตทัศน์ มีการใช้ในระดับน้อยที่สุด ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีการใช้ในระดับน้อย บริการสารสนเทศที่อาจารย์มีความต้องการระดับมาก ได้แก่ บริการรายชื่อหนังสือใหม่ของสำนักบรรณสารสนเทศบนเว็บ บริการเวียนหน้าสารบัญวารสารฉบับใหม่ บริการรวบรวมบรรณานุกรมเฉพาะเรื่องตามความต้องการของอาจารย์

นันทนา เดชเกิด (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการใช้ห้องสมุดกลาง ของอาจารย์ และ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการใช้ ห้องสมุดเพื่อประกอบการสอน เข้าใช้ห้องสมุดไม่แน่นอน นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ห้องสมุดเพื่อ ประกอบการเรียน เข้าใช้สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้หนังสือ ใช้เนื้อหา บริหารธุรกิจ และใช้ทรัพยากรสารสนเทศภาษาไทย บริการที่อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ คือ บริการยืม-คืน ใช้วิธีการสืบค้นจากรายการออนไลน์ของห้องสมุด (OPAC) ปัญหาที่อาจารย์และ นักศึกษาประสบในระดับมากด้านทรัพยากรสารสนเทศ คือทรัพยากรสารสนเทศมีเนื้อหาไม่ทันสมัย และทรัพยากรสารสนเทศไม่ครอบคลุมทุกสาขาที่มีการเรียนการสอน ด้านบริการคือ เครื่อง คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีจำนวนน้อย บริการข่าวสารทางเว็บไซต์ของห้องสมุดไม่มี ข้อมูลใหม่ๆ เพิ่มเติม และเครื่องถ่ายเอกสารมีน้อยทำให้ต้องรอนาน ด้านการสืบค้น คือ การสืบค้น ฐานข้อมูลออนไลน์ใช้เวลานานเนื่องจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตช้า และด้านอื่นๆ คือ ที่นั่งอ่านหนังสือ มีจำนวนไม่เพียงพอ

งานวิจัยการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์

ผ่องพรรณ แยมแะไข (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่บอกรับเป็น สมาชิกโดยสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้ฐานข้อมูล ความพึงพอใจ ปัญหาและความต้องการ ตลอดจนความคิดเห็นในการใช้ฐานข้อมูลอันคัพเวอร์ของ นักศึกษา อาจารย์และนักวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ทราบ การให้บริการ ฐานข้อมูลออนไลน์จากการประชาสัมพันธ์ของสำนักหอสมุด และเรียนรู้วิธีการสืบค้น ด้วยตนเอง นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพใช้ ฐานข้อมูลมากที่สุด นักศึกษาใช้ฐานข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์และรายงาน ส่วนอาจารย์ และนักวิจัยใช้เพื่อการเรียนการสอนและการวิจัย ส่วนใหญ่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์สืบค้นที่คณะและ ภาควิชา ผู้ใช้พึงพอใจผลการสืบค้นที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ ข้อมูลทันสมัยเชื่อถือได้ ส่วน ปัญหาที่พบ คือดาวน์โหลดข้อมูลช้า ผู้ใช้จึงมีความต้องการให้สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปรับปรุงความเร็วในการใช้อินเทอร์เน็ต รวมทั้งให้บริการฐานข้อมูล ออนไลน์ที่เป็นเอกสารฉบับเต็มเพิ่มด้วย และให้คณะ/ห้องสมุดสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อ บทความ

โสมรศมี พิบูลย์มณี (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อการ ค้นคว้าวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งฐานข้อมูลที่ศึกษาจะเป็นฐานข้อมูลออนไลน์ทั้งหมดที่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดให้บริการแก่ประชาคมของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย นิสิต อาจารย์ นักวิจัย/นักวิชาการ เพื่อศึกษาด้านวัตถุประสงค์ สถานที่ ความถี่ในการใช้ ฐานข้อมูลที่ใช้ รูปแบบผลลัพธ์ และปัญหาการใช้ฐานข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้จำนวนมากใช้ฐานข้อมูลเพื่อ ประกอบการเรียนและทำวิทยานิพนธ์ และสืบค้นข้อมูลที่ห้องสมุดคณะ/สถาบัน ผู้ใช้จะระบุเนื้อหา

ในการสืบค้นข้อมูล ส่วนรูปแบบผลลัพธ์ที่ได้จากการสืบค้นจะเป็นบรรณานุกรม และสาระสังเขป ปัญหาที่พบได้แก่ ฐานข้อมูลภาษาไทยมีน้อย ไม่มีเครื่องพิมพ์ให้ใช้บริการด้วยตนเอง ใช้เวลานาน ในการสืบค้น ไม่มีคู่มือหรือคำแนะนำภาษาไทยในการใช้ฐานข้อมูล ไม่สามารถติดตามแหล่งรายชื่อของฐานข้อมูลใหม่ที่มีให้บริการได้ ขาดบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ประจำที่จะให้คำแนะนำการใช้ ฐานข้อมูล และประการสุดท้ายมีการจัดอบรมการใช้ฐานข้อมูลน้อยเกินไป

อารีย์ ธัญกิจจานุกิจ ; และคนอื่นๆ (2548 : 69-82)) ศึกษาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของ อาจารย์ นักวิจัย และนิสิตบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน โดยมุ่งเน้น ศึกษาถึงปัญหาในการใช้งาน และแนวทางแก้ไขปัญหา รวมทั้งส่งเสริมการใช้ประโยชน์ ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ นักวิจัย และนิสิต เลือกใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ เพราะสืบค้นข้อมูลได้รวดเร็ว ส่วน ใหญ่มีความต้องการเอกสารรูปแบบรายการทางบรรณานุกรม และเอกสารฉบับเต็ม ปัญหาที่พบ คือไม่สามารถติดตามหาเอกสารฉบับเต็มที่สืบค้นได้จากฐานข้อมูล และค่าใช้จ่ายในการติดตามเอกสารฉบับเต็มมีราคาแพงเกินไป รวมทั้งฐานข้อมูลที่ให้บริการไม่ตรงกับความต้องการ และต้องการ ให้สำนักหอสมุดจัดทำประชาสัมพันธ์การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ให้ข้อมูลชัดเจนและเข้าใจง่าย ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวาง จัดให้มีเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาในการใช้งาน สำนักหอสมุดควรออกแบบโฮมเพจให้สวยงาม ควรจัดอบรมการใช้ฐานข้อมูล จัดทำคู่มือการใช้งาน แจกให้ทั่วถึง ปรับเปลี่ยนระบบการจัดซื้อฐานข้อมูลออนไลน์ ปรับปรุงฐานข้อมูลให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลาและอยากให้มีการสำรวจที่มี Impact factors สูงๆ ส่วนสาเหตุที่ไม่ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์เนื่องจากนิยมใช้สารสนเทศในรูปแบบอื่น เช่น สิ่งพิมพ์หรือฐานข้อมูลซีดีรอม และ นักวิจัยไม่มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์

มะลิวัลย์ สีน้อย (2549: บทคัดย่อ) ศึกษาการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาในสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยใช้ฐานข้อมูลเนื่องจากไม่ทราบว่ามีความรู้ฐานข้อมูลออนไลน์ สำหรับผู้ที่เคยใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ จะรับรู้การบริการ ฐานข้อมูลออนไลน์ จากห้องสมุด นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกใช้ฐานข้อมูล Science Direct มากที่สุด และใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของภาควิชาในการสืบค้นข้อมูล โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เนื่องจากข้อมูลมีความหลากหลาย ทั้งนี้ได้เรียนรู้การใช้ฐานข้อมูล ด้วยตนเอง แต่มีความถี่ในการเข้าใช้ฐานข้อมูลไม่แน่นอน สำหรับปัญหาที่พบ พบว่าปัญหาด้าน เครือข่าย และผู้ให้บริการอยู่ในระดับมาก และปัญหาผู้ใช้ระดับปานกลาง

จากการประมวลผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศ ทั้งงานวิจัยในต่างประเทศ และ งานวิจัยในประเทศ สรุปได้ว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม นักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ใช้บริการห้องสมุดสัปดาห์ละ มากกว่า 1 ครั้ง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค้นคว้า ประกอบการเรียนตามหลักสูตรโดยใช้ บริการ ยืม-คืน มากที่สุด ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้มาก คือ ตำรา เอกสารประกอบการเรียนการสอนภาษาไทย รวมทั้งหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ใช้วิธีการค้น

ทรัพยากรสารสนเทศจาก โอแพค (OPAC) ปัญหาที่พบคือ หนังสือที่ต้องการไม่มีในห้องสมุด จำนวนหนังสือที่มีน้อยฉบับ ไม่เพียงพอต่อความต้องการ และไม่ทันสมัย มีความต้องการสื่ออิเล็กทรอนิกส์

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนมากที่สุด รองลงมาเพื่อทำรายงาน และทำวิทยานิพนธ์ ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้มาก คือ ตำรา วารสาร ภาษาไทย ส่วนฐานข้อมูลมีการใช้ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบคือ ไม่มีทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการ ทรัพยากรสารสนเทศมีจำนวนไม่เพียงพอ และไม่ทันสมัย ต้องการให้ห้องสมุดรวบรวม เว็บไซต์แหล่งสารสนเทศต่างๆ ที่น่าสนใจ ในสาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

อาจารย์ใช้สารสนเทศ เพื่อเตรียมการสอน และผลิตผลงานทางวิชาการ โดยใช้ตำรา ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ และฐานข้อมูลออนไลน์ในระดับมาก รองลงมา คือ สารสนเทศบน อินเทอร์เน็ต ส่วนการทำวิทยานิพนธ์ อาจารย์ใช้รายงานการวิจัย รายงานการประชุม วิทยานิพนธ์ และ ฐานข้อมูลออนไลน์ สื่อไมโครฟิล์ม หรือสื่อโสตทัศนศึกษา มีการใช้ในระดับน้อย ปัญหาที่พบคือ แหล่ง สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ การเชื่อมต่อระบบข่ายงานคอมพิวเตอร์ใช้เวลามาก

การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ผู้ใช้ส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และรายงาน เนื่องจากได้ข้อมูลที่ทันสมัยและเชื่อถือได้ ทราบการบริการฐานข้อมูลออนไลน์จากการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำการใช้ และช่วยเหลือ เมื่อเกิด ปัญหาการใช้งาน รวมทั้งจัดอบรมการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ให้แก่ผู้ใช้บริการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรีจำนวน 8,550 คน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 1,125 คน และอาจารย์ จำนวน 368 คน รวมทั้งสิ้น 10,043 คน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ในปีการศึกษา 2550

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักศึกษา และอาจารย์ จากประชากรทำการสุ่ม แบบแบ่งชั้นและแบบง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 515 คน ซึ่งเป็นจำนวนมากกว่า ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan , 1970 : 608) กำหนดไว้จำนวนไม่ต่ำกว่า 370 คน ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนนักศึกษา และอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
นักศึกษาปริญญาตรี	328	63.69
นักศึกษามัธยมศึกษา	107	20.78
อาจารย์	80	15.53
รวม	515	100.00

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม เพื่อศึกษาการใช้สารสนเทศของนักศึกษา และอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารสนเทศ

2. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา แบ่งเป็น 6 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา และสาขาวิชาที่ศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ สภาพการใช้บริการสารสนเทศ ได้แก่ ความถี่ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ ช่วงเวลาเข้าใช้สำนักวิทยบริการ จุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ และวิธีการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ในสำนักวิทยบริการ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถาม ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 21 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 4 เป็นข้อคำถามปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ แบ่งเป็นด้านทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 11 ข้อ ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 9 ข้อ และด้านบุคลากร จำนวน 6 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบ มาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 5 เป็นข้อคำถามความต้องการบริการสารสนเทศ จำนวน 12 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบ มาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 6 เป็นข้อคำถามปลายเปิด เพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อการใช้สารสนเทศ ที่นอกเหนือจากข้อคำถาม ที่ได้ถามในตอน 4 – 5

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ แบ่งเป็น 6 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ และคณะที่สังกัด

ตอนที่ 2 - 6 มีข้อคำถามเหมือนกับ แบบสอบถาม ชุดที่ 1

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม และความตรงของเนื้อหา ด้วยวิธีการ IOC (Index of Item Objective Congruence) พิจารณาเลือกเฉพาะข้อคำถามที่ได้คะแนน IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว ได้แก่

3.1 ผศ. ภิญญาพร นิตยะประภา ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ

3.2 อาจารย์ ดร.บุญเรือง เนียมหอม อาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3 ผศ.ดร. เสวียน เจนเขว้า อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และ
สารนิเทศศาสตร์

4. นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับนักศึกษา และอาจารย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อทดสอบความเที่ยงตรงของ
แบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ของ ครอนบัค (Cronbach)
ปรากฏว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และผู้ช่วยวิจัย (นักศึกษา)
นำแบบสอบถามไปแจกนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อ วันที่ 30 มกราคม 2551 ถึง
วันที่ 27 มีนาคม 2551 ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์คืน จำนวน 515 ฉบับ

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน พบว่าเป็นฉบับที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน
515 ฉบับ

2. นำแบบสอบถามมาบันทึกรหัสสำหรับกรอกข้อมูล แล้วนำไปบันทึกลงในโปรแกรม
คำนวณผลสำเร็จรูป SPSS for Windows

3. ประมวลผลโดยคำนวณค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

3.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพการใช้บริการสารสนเทศ นำมา
แจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ

3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับ ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้ทรัพยากร
สารสนเทศ และความต้องการบริการสารสนเทศ ที่ตอบเป็นแบบ มาตรฐานค่า 5 ระดับ นำมา
คำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดค่าน้ำหนัก ดังนี้

ตอบช่อง	น้อยที่สุด	กำหนดค่าน้ำหนักเป็น	1
ตอบช่อง	น้อย	กำหนดค่าน้ำหนักเป็น	2
ตอบช่อง	ปานกลาง	กำหนดค่าน้ำหนักเป็น	3
ตอบช่อง	มาก	กำหนดค่าน้ำหนักเป็น	4
ตอบช่อง	มากที่สุด	กำหนดค่าน้ำหนักเป็น	5

การแปลผลค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ระดับปริมาณการใช้/ ปัญหาการใช้/ ความต้องการน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับปริมาณการใช้/ ปัญหาการใช้/ ความต้องการน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับปริมาณการใช้/ ปัญหาการใช้/ ความต้องการปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับปริมาณการใช้/ ปัญหาการใช้/ ความต้องการมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ระดับปริมาณการใช้/ ปัญหาการใช้/ ความต้องการมากที่สุด

3.3 เปรียบเทียบข้อมูล เกี่ยวกับปริมาณการใช้ ปัญหาการใช้ และความต้องการเป็นรายข้อ และรายด้าน ตามตัวแปร นักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและอาจารย์ โดยใช้ ค่าสถิติ F – test หากพบความแตกต่างในข้อใด จะทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่างๆ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาสำหรับการกระจายแบบ เอฟ (F - distribution)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของผลบวกของคะแนน (Mean square)
df	แทน	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of freedoms)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้เสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. สภาพการใช้บริการสารสนเทศ
3. ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ
4. ปัญหาการใช้สารสนเทศ
5. ความต้องการบริการสารสนเทศ
6. เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ
7. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. นักศึกษาระดับปริญญาตรี	131	39.94	197	60.06	328	100.00
2. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา	21	19.63	86	80.37	107	100.00
3. อาจารย์	31	38.75	49	61.25	80	100.00
รวม	183	35.53	332	64.47	515	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 515 คน จำแนกเป็น เพศชาย 183 คน (ร้อยละ 35.53) เพศหญิง 332 คน (ร้อยละ 64.47) เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี 328 คน เพศชาย 131 คน (ร้อยละ 39.94) เพศหญิง 197 คน (ร้อยละ 60.06) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 107 คน เพศชาย 21 คน (ร้อยละ 19.63) เพศหญิง 86 คน (ร้อยละ 80.37) และเป็นอาจารย์ 80 คน เพศชาย 31 คน (ร้อยละ 38.75) เพศหญิง 49 คน (ร้อยละ 61.25)

2. สภาพการให้บริการสารสนเทศ

2.1 ความถี่ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ

ตาราง 3 ความถี่ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ ของ นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์

ความถี่ในการเข้าใช้	ปริญญาตรี		บัณฑิตศึกษา		อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ทุกวัน	23	7.01	1	.93	1	1.25	25	4.85
2. สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	81	24.70	11	10.28	17	21.25	109	21.17
3. สัปดาห์ละครั้ง	47	14.33	19	17.77	7	8.75	73	14.17
4. เดือนละ 2-3 ครั้ง	80	24.39	37	34.58	26	32.50	143	27.77
5. เดือนละครั้ง	85	25.91	38	35.51	27	33.75	150	29.13
6. ไม่นานอน	12	3.66	1	.93	2	2.50	15	2.91
รวม	328	100.00	107	100.00	80	100.00	515	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษา ระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ส่วนใหญ่ มีความถี่ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการโดยรวม เดือนละครั้ง (ร้อยละ 29.13) รองลงมาคือ เดือนละ 2-3 ครั้ง (ร้อยละ 27.77) และสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง (ร้อยละ 21.17) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามสถานภาพของผู้ใช้ ปรากฏว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความถี่ในการเข้าใช้ เดือนละครั้ง (ร้อยละ 25.91) รองลงมาคือ สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง (ร้อยละ 24.70) และ เดือนละ 2-3 ครั้ง (ร้อยละ 24.39) ตามลำดับ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความถี่ในการเข้าใช้ เดือนละครั้ง (ร้อยละ 35.51) รองลงมาคือ เดือนละ 2-3 ครั้ง (ร้อยละ 34.58) และสัปดาห์ละครั้ง (ร้อยละ 17.77) ตามลำดับ ส่วนอาจารย์ มีความถี่ในการเข้าใช้ เดือนละครั้ง (ร้อยละ 33.75) รองลงมาคือ เดือนละ 2-3 ครั้ง (ร้อยละ 32.50) และสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง (ร้อยละ 21.25) ตามลำดับ

2.2 ช่วงเวลาในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ

ตาราง 4 ช่วงเวลาในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์

ช่วงเวลาในการเข้าใช้	ปริญญาตรี		บัณฑิตศึกษา		อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. 8.00 - 10.00 น.	29	8.84	10	9.35	14	17.50	53	10.29
2. 10.01 - 12.00 น.	56	17.07	11	10.28	8	10.00	75	14.56
3. 12.01 - 14.00 น.	59	17.99	41	38.32	33	41.25	133	25.83
4. 14.01 - 16.00 น.	97	29.57	11	10.28	11	13.75	119	23.11
5. 16.01 - 18.00 น.	63	19.21	27	25.23	8	10.00	98	19.03
6. 18.01 - 20.00 น.	24	7.32	7	6.54	6	7.50	37	7.18
รวม	328	100.00	107	100.00	80	100.00	515	100.00

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ส่วนใหญ่ ช่วงเวลาในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการมาก คือ เวลา 12.01- 14.00 น. (ร้อยละ 25.83) รองลงมาคือ เวลา 14.01-16.00 น. (ร้อยละ 23.11) และเวลา 16.01- 18.00 น. (ร้อยละ 19.03) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกตามสถานภาพของผู้ใช้ ปรากฏว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีช่วงเวลาในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการมาก คือ 14.01- 16.00 น.(ร้อยละ 29.57) รองลงมาคือ เวลา 16.01- 18.00 น. (ร้อยละ 19.21 น.) และ เวลา 12.01-14.00 น. ตามลำดับ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เข้าใช้มาก ในช่วงเวลา 12.01-14.00 น.(ร้อยละ 38.32) รองลงมาคือเวลา 16.01-18.00 น. (ร้อยละ 25.23) และ เวลา 10.01-12.00 น. กับ เวลา 14.01-16.00 น. เท่ากัน (ร้อยละ 10.28) ตามลำดับ ส่วนอาจารย์เข้าใช้ มากในช่วงเวลา 12.01-14.00 น. (ร้อยละ 41.25) รองลงมา คือ เวลา 8.00-10.00 น. (ร้อยละ 17.50) และเวลา 14.01-16.00 น. (ร้อยละ 13.75) ตามลำดับ

2.3 จุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ

ตาราง 5 จุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

จุดประสงค์	จำนวน (N = 328)	ร้อยละ
1. ค้นคว้ารายงาน/วิทยานิพนธ์	183	55.80
2. สืบค้นข้อมูลออนไลน์	163	49.70
3. อ่านหนังสือทั่วไป	112	34.10
4. อ่านนวนิยาย/เรื่องสั้น	107	32.60
5. อ่านวารสาร/นิตยสาร	84	25.60
6. อ่านหนังสือพิมพ์	12	3.70
7. ยืม-คืน ทรัพยากรสารสนเทศ	81	24.70
8. ใช้บริการสื่อโสตทัศน เช่น ดู VCD	52	15.90
9. ใช้บริการอินเทอร์เน็ต	94	28.70
10. ใช้บริการพิมพ์งานด้วย คอมพิวเตอร์	39	11.90
11. อื่น ๆ	25	7.60

ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 5 แสดงว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี มีจุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการมาก 3 อันดับแรกคือ เพื่อค้นคว้ารายงาน/วิทยานิพนธ์ (ร้อยละ 55.80) รองลงมาคือ สืบค้นข้อมูลออนไลน์ (ร้อยละ 49.70) และอ่านหนังสือทั่วไป (ร้อยละ 34.10)

ตาราง 6 จุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ ของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา

จุดประสงค์	จำนวน (N = 107)	ร้อยละ
1. ค้นคว้ารายงาน/วิทยานิพนธ์	91	85.00
2. สืบค้นข้อมูลออนไลน์	35	32.70
3. อ่านหนังสือทั่วไป	17	15.90
4. อ่านนวนิยาย/เรื่องสั้น	22	20.60
5. อ่านวารสาร/นิตยสาร	37	34.60
6. อ่านหนังสือพิมพ์	5	4.70
7. ยืม-คืน ทรัพยากรสารสนเทศ	39	36.40
8. ใช้บริการสื่อโสตทัศนฯ เช่น ดู VCD	5	4.70
9. ใช้บริการอินเทอร์เน็ต	13	12.10
10. ใช้บริการพิมพ์งานด้วย คอมพิวเตอร์	1	.90
11. อื่น ๆ	8	7.5

ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 6 แสดงว่านักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มีจุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการมาก 3 อันดับแรกคือ เพื่อค้นคว้ารายงาน / วิทยานิพนธ์ (ร้อยละ 85.00) รองลงมาคือ ยืม-คืน ทรัพยากรสารสนเทศ (ร้อยละ 36.40) และ อ่านวารสาร/นิตยสาร (ร้อยละ 34.60)

ตาราง 7 จุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการของอาจารย์

จุดประสงค์	จำนวน (N=80)	ร้อยละ
1. ค้นคว้าข้อมูลในการเตรียมสอน	51	63.80
2. ค้นคว้าข้อมูลในการทำวิจัย	27	33.80
3. ค้นคว้าข้อมูลในการผลิตตำรา เอกสารการสอน บทความทางวิชาการ	36	45.00
4. อ่านวิทยานิพนธ์หรืองานวิจัยต่างๆ	11	13.80
5. อ่านวารสาร/นิตยสาร	33	41.20
6. อ่านหนังสือพิมพ์	33	41.20
7. ยืม-คืน ทรัพยากรสารสนเทศ	47	58.80
8. สืบค้นข้อมูลออนไลน์	7	8.80
9. อื่น ๆ	2	2.50

ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 7 แสดงว่า อาจารย์มีจุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการมาก 3 อันดับแรก คือ เพื่อค้นคว้าข้อมูลในการเตรียมสอน (ร้อยละ 63.80) รองลงมาคือ ยืม-คืน ทรัพยากรสารสนเทศ (ร้อยละ 58.80) และ ค้นคว้าข้อมูลในการผลิตตำรา เอกสารการสอน บทความทางวิชาการ (ร้อยละ 45.00)

2.4 วิธีค้นหาทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ในสำนักวิทยบริการ

ตาราง 8 วิธีค้นหาทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ในสำนักวิทยบริการของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

วิธีค้นหาทรัพยากรสารสนเทศ	จำนวน (N = 328)	ร้อยละ
1. ค้นจากคอมพิวเตอร์ในสำนักวิทยบริการ (OPAC)	182	55.50
2. ค้นจากคอมพิวเตอร์นอกสำนักวิทยบริการ (ผ่านอินเทอร์เน็ต)	150	45.70
3. สอบถามจากบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่สำนักวิทยบริการ	97	29.60
4. สืบสวนตามชั้นหนังสือ/วารสาร ด้วยตนเอง	144	43.90
5. อื่นๆ	7	2.10

ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ ค้นหาทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ในสำนักวิทยบริการ ด้วยวิธีค้นจากคอมพิวเตอร์ในสำนักวิทยบริการ (ร้อยละ 55.50) รองลงมา คือ ค้นจากคอมพิวเตอร์นอกสำนักวิทยบริการ (ผ่านอินเทอร์เน็ต) (ร้อยละ 45.70) และสืบสวนตามชั้นหนังสือ / วารสารด้วยตนเอง (ร้อยละ 43.90)

ตาราง 9 วิธีค้นหาทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ในสำนักวิทยบริการ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

วิธีค้นหาทรัพยากรสารสนเทศ	จำนวน (N = 107)	ร้อยละ
1. ค้นจากคอมพิวเตอร์ในสำนักวิทยบริการ (OPAC)	59	55.10
2. ค้นจากคอมพิวเตอร์นอกสำนักวิทยบริการ (ผ่านอินเทอร์เน็ต)	47	43.90
3. สอบถามจากบรรณารักษ์ / เจ้าหน้าที่สำนักวิทยบริการ	35	32.70
4. สืบค้นตามชั้นหนังสือ / วารสาร ด้วยตนเอง	54	50.50
5. อื่นๆ	2	1.90

ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่ ค้นหาทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ในสำนักวิทยบริการ ด้วยวิธีค้นจากคอมพิวเตอร์ในสำนักวิทยบริการ (ร้อยละ 55.10) รองลงมาคือ สืบค้นตามชั้นหนังสือ/วารสาร ด้วยตนเอง (ร้อยละ 50.50) และค้นจากคอมพิวเตอร์นอกสำนักวิทยบริการ (ผ่านอินเทอร์เน็ต) (ร้อยละ 43.90)

ตาราง 10 วิธีค้นหาทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ในสำนักวิทยบริการ ของอาจารย์

วิธีค้นหาทรัพยากรสารสนเทศ	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 80)	
1. ค้นจากคอมพิวเตอร์ในสำนักวิทยบริการ (OPAC)	64	80.00
2. ค้นจากคอมพิวเตอร์นอกสำนักวิทยบริการ (ผ่านอินเทอร์เน็ต)	13	16.20
3. สอบถามจากบรรณารักษ์ / เจ้าหน้าที่สำนักวิทยบริการ	55	68.80
4. สืบค้นตามชั้นหนังสือ / วารสาร ด้วยตนเอง	64	80.00
5. อื่นๆ	2	2.50

ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 10 แสดงว่า อาจารย์ ส่วนใหญ่ ค้นหาทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ในสำนักวิทยบริการ ด้วยวิธีค้นจากคอมพิวเตอร์ในสำนักวิทยบริการ และสืบค้นตามชั้นหนังสือ/วารสารด้วยตนเอง เท่ากัน (ร้อยละ 80.00) รองลงมาคือ สอบถามจากบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่สำนักวิทยบริการ (ร้อยละ 68.80)

3. ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

ตาราง 11 ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ประเภทของสารสนเทศ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. หนังสือตำราภาษาไทย	3.28	.93	ปานกลาง
2. หนังสือตำราภาษาต่างประเทศ	2.80	.93	ปานกลาง
3. หนังสือทั่วไปภาษาไทย	3.24	.96	ปานกลาง
4. หนังสือทั่วไปภาษาต่างประเทศ	2.66	.96	ปานกลาง
5. หนังสืออ้างอิงภาษาไทย	3.05	.96	ปานกลาง
6. หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ	2.60	.96	ปานกลาง
7. วิทยานิพนธ์/ปริญญาานิพนธ์	2.90	1.06	ปานกลาง
8. เอกสารการวิจัยต่างๆ	2.96	1.04	ปานกลาง
9. วารสารวิชาการภาษาไทย	3.08	.95	ปานกลาง
10. วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ	2.66	1.00	ปานกลาง
11. นิตยสารทั่วไปภาษาไทย	3.12	1.00	ปานกลาง
12. นิตยสารทั่วไปภาษาต่างประเทศ	2.70	1.03	ปานกลาง
13. นวนิยาย/รวมเรื่องสั้น	3.02	1.00	ปานกลาง
14. หนังสือพิมพ์ภาษาไทย	3.31	1.07	ปานกลาง
15. หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ	2.60	1.02	ปานกลาง
16. เทปบันทึกเสียง	2.41	1.11	น้อย
17. วีดิทัศน์/วีซีดี	2.56	1.07	ปานกลาง
18. ซีดีรอม/มัลติมีเดีย	2.54	1.06	ปานกลาง
19. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย	2.64	1.05	ปานกลาง
20. ฐานข้อมูล Grolier Online : สารสนเทศพื้นฐานทั่วไป	2.57	1.04	ปานกลาง
รวม	2.83	.99	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ประเภทของสารสนเทศ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
21. ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ สกอ. บอกรับ (ThaiLis)			
21.1 ACM Portal : สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	2.33	1.00	น้อย
21.2 Pro Ques : วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วโลก	2.29	1.00	น้อย
21.3 H.W. Wilson : บทความวารสารทุกสาขาวิชา	2.31	.99	น้อย
21.4 Lexis Nexis : กฎหมาย ธุรกิจ การเงิน การวิจัยตลาด	2.37	1.02	น้อย
21.5 Science Direct : บทความวารสารสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการแพทย์	2.18	1.07	น้อย
21.6 IEEE/IEE บทความวารสารสาขาวิศวกรรมศาสตร์	2.04	1.09	น้อย
รวม	2.25	1.02	น้อย
รวมทั้งสิ้น	2.69	1.01	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาในระดับปริญญาตรี มีปริมาณการใช้ทรัพยากรสาร โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.69$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามทรัพยากรสารสนเทศที่มีใน สำนักวิทยบริการ ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ สกอ. บอกรับปรากฏว่า นักศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีใน สำนักวิทยบริการโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) เมื่อพิจารณาตามประเภททรัพยากร มีการใช้ในระดับปานกลางทุกรายการ ยกเว้นมีการใช้เทปบันทึกเสียงในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.41$) ทรัพยากรสารสนเทศที่ใ้มากที่สุด 3 ลำดับแรกได้แก่ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย ($\bar{X} = 3.31$) หนังสือตำราภาษาไทย ($\bar{X} = 3.28$) และหนังสือทั่วไป ภาษาไทย ($\bar{X} = 3.24$) ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ที่ สกอ. บอกรับ มีปริมาณใช้ โดยรวมในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.25$) และมีการใช้ระดับน้อยทุกฐานข้อมูล

ตาราง 12 ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา

ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. หนังสือตำราภาษาไทย	3.62	1.12	มาก
2. หนังสือตำราภาษาต่างประเทศ	2.56	1.09	ปานกลาง
3. หนังสือทั่วไปภาษาไทย	3.21	1.16	ปานกลาง
4. หนังสือทั่วไปภาษาต่างประเทศ	2.63	1.05	ปานกลาง
5. หนังสืออ้างอิงภาษาไทย	3.66	1.19	มาก
6. หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ	2.69	1.12	ปานกลาง
7. วิทยานิพนธ์/ปริญญานิพนธ์	3.92	1.16	มาก
8. เอกสารการวิจัยต่างๆ	3.91	1.18	มาก
9. วารสารวิชาการภาษาไทย	3.43	1.05	ปานกลาง
10. วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ	2.76	1.10	ปานกลาง
11. นิตยสารทั่วไปภาษาไทย	3.11	1.19	ปานกลาง
12. นิตยสารทั่วไปภาษาต่างประเทศ	2.43	1.01	น้อย
13. นวนิยาย/รวมเรื่องสั้น	2.52	1.17	ปานกลาง
14. หนังสือพิมพ์ภาษาไทย	3.30	1.26	ปานกลาง
15. หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ	2.50	1.10	ปานกลาง
16. เทปบันทึกเสียง	2.02	1.25	น้อย
17. วิดิทัศน์/วีซีดี	2.02	1.20	น้อย
18. ซีดีรอม/มัลติมีเดีย	2.05	1.13	น้อย
19. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย	3.49	1.34	ปานกลาง
20. ฐานข้อมูล Grolier Online : สารสนเทศพื้นฐานทั่วไป	2.97	1.29	ปานกลาง
รวม	2.94	1.16	ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
21. ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ สก อ. บอกรับ (ThaiLis)			
21.1 ACM Portal : สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	2.54	1.20	ปานกลาง
21.2 Pro Quest : วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วโลก	3.13	1.26	ปานกลาง
21.3 H.W. Wilson : บทความวารสารทุกสาขาวิชา	2.76	1.11	ปานกลาง
21.4 Lexis Nexis : กฎหมาย ธุรกิจ การเงิน การวิจัยตลาด	2.61	1.07	ปานกลาง
21.5 Science Direct : บทความวารสารสาขา วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการแพทย์	2.53	1.04	ปานกลาง
21.6 IEEE/IEE บทความวารสารสาขาวิศวกรรมศาสตร์	2.33	1.21	น้อย
รวม	2.65	1.14	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	2.86	1.15	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.86$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามทรัพยากรสารสนเทศที่มีในสำนักวิทยบริการ ฐานข้อมูลออนไลน์ ที่ สก อ. บอกรับ ปรากฏว่า นักศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีในสำนักวิทยบริการโดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.94$) เมื่อจำแนกตามประเภททรัพยากรสารสนเทศ มีทรัพยากรสารสนเทศ ที่ใช้ในระดับมาก 4 รายการคือ วิทยานิพนธ์/ปริญญาานิพนธ์ ($\bar{x} = 3.92$) เอกสารการวิจัยต่างๆ ($\bar{x} = 3.91$) หนังสืออ้างอิงภาษาไทย ($\bar{x} = 3.66$) และหนังสือตำราภาษาไทย ($\bar{x} = 3.62$) ทรัพยากรสารสนเทศ ที่ใช้ในระดับน้อย 4 รายการ คือ เทปบันทึกเสียง และวีดิทัศน์/วีซีดี ($\bar{x} = 2.02$) เท่กับซีดีรอม/มัลติมีเดีย ($\bar{x} = 2.05$) และนิตยสารทั่วไปภาษาต่างประเทศ ($\bar{x} = 2.43$) นอกจากนั้นมีการใช้ในระดับปานกลางทุกรายการ

ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ที่ สกอ. บอกรับ มีปริมาณการใช้โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.65$) เมื่อจำแนกตามฐานข้อมูล ฐานข้อมูลมีการใช้ในระดับปานกลาง ยกเว้น IEEE/IEE มีการใช้ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.33$)

ตาราง 13 ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของอาจารย์

ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. หนังสือตำราภาษาไทย	3.81	.93	มาก
2. หนังสือตำราภาษาต่างประเทศ	3.09	.83	ปานกลาง
3. หนังสือทั่วไปภาษาไทย	2.75	1.24	ปานกลาง
4. หนังสือทั่วไปภาษาต่างประเทศ	2.07	.97	น้อย
5. หนังสืออ้างอิงภาษาไทย	2.79	1.09	ปานกลาง
6. หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ	2.46	1.03	น้อย
7. วิทยานิพนธ์/ปริญญาานิพนธ์	2.40	.99	น้อย
8. เอกสารการวิจัยต่างๆ	2.28	.99	น้อย
9. วารสารวิชาการภาษาไทย	2.86	.93	ปานกลาง
10. วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ	2.04	.89	น้อย
11. นิตยสารทั่วไปภาษาไทย	2.46	1.04	น้อย
12. นิตยสารทั่วไปภาษาต่างประเทศ	1.89	1.03	น้อย
13. นวนิยาย/รวมเรื่องสั้น	2.05	.97	น้อย
14. หนังสือพิมพ์ภาษาไทย	3.10	1.09	ปานกลาง
15. หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ	1.83	.85	น้อย
16. เทปบันทึกเสียง	1.39	.67	น้อยที่สุด
17. วิดิทัศน์/วีซีดี	1.54	.69	น้อย
18. ซีดีรอม/มัลติมีเดีย	1.54	.69	น้อย
19. ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย	1.66	.95	น้อย
20. ฐานข้อมูล Grolier Online : สารสนเทศพื้นฐานทั่วไป	1.56	.90	น้อย
รวม	2.28	.94	น้อย

ตาราง 13 (ต่อ)

ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
21. ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ สกอ. บอกรับ (ThaiLis)			
21.1 ACM Portal : สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ	1.49	.79	น้อยที่สุด
21.2 Pro Quest : วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วโลก	1.65	.90	น้อย
21.3 H.W. Wilson : บทความวารสารทุกสาขาวิชา	1.59	.85	น้อย
21.4 Lexis Nexis : กฎหมาย ธุรกิจ การเงิน การวิจัยตลาด	1.50	.74	น้อย
21.5 Science Direct : บทความวารสารสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการแพทย์	1.43	.72	น้อยที่สุด
21.6 IEEE/IEE บทความวารสารสาขาวิศวกรรมศาสตร์	1.41	.77	น้อยที่สุด
รวม	1.28	.86	น้อยที่สุด
รวมทั้งสิ้น	2.11	.92	น้อย

จากตาราง 13 แสดงว่า อาจารย์มีปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.11$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามทรัพยากรสารสนเทศที่มีในสำนักวิทยบริการ ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ สกอ. บอกรับ ปรากฏว่าอาจารย์ใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีในสำนักวิทยบริการ โดยรวมในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28$) เมื่อจำแนกตามประเภททรัพยากรสารสนเทศ อาจารย์ใช้หนังสือตำราภาษาไทยในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$) รองลงมาคือใช้หนังสือพิมพ์ภาษาไทย และตำราภาษาต่างประเทศในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, $\bar{X} = 3.09$) แต่ใช้เทปบันทึกเสียงน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.39$)

ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ที่ สกอ. บอกรับ มีปริมาณการใช้โดยรวมในระดับน้อยที่สุด ($\bar{X} = 1.28$) เมื่อจำแนกตามฐานข้อมูล ฐานข้อมูลที่มีการใช้ในระดับน้อยได้แก่ Pro Quest ($\bar{X} = 1.65$) H.W. Wilson ($\bar{X} = 1.59$) และ Lexis Nexis ($\bar{X} = 1.50$) นอกจากนั้นมีการใช้ในระดับน้อยที่สุดทุกฐานข้อมูล

4. ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

ตาราง 14 ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

รายการปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านทรัพยากรสารสนเทศ			
1. หนังสือตำราภาษาไทยมีน้อย	3.11	.83	ปานกลาง
2. หนังสือตำราภาษาต่างประเทศมีน้อย	3.06	.86	ปานกลาง
3. หนังสือที่มีอยู่เนื้อหาไม่ทันสมัย	3.19	.95	ปานกลาง
4. หนังสืออ้างอิงมีน้อย	3.13	.88	ปานกลาง
5. วารสารวิชาการมีน้อย	3.04	.91	ปานกลาง
6. สื่อโสตทัศนมีน้อย	3.12	.89	ปานกลาง
7. สื่อโสตทัศนเก่าไม่ทันสมัย	3.23	.97	ปานกลาง
8. ฐานข้อมูลออนไลน์มีน้อย	3.16	.91	ปานกลาง
9. วิทยานิพนธ์มีน้อย	3.11	.92	ปานกลาง
10. การนำหนังสือขึ้นชั้นล่าง	3.08	.93	ปานกลาง
11. การจัดเรียงหนังสือบนชั้นสลับกันยากแก่การค้นหา	3.19	.91	ปานกลาง
รวม	3.13	.90	ปานกลาง
ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก			
1. พื้นที่ภายในสำนักวิทยบริการคับแคบ	3.20	.90	ปานกลาง
2. ที่นั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ	3.17	.93	ปานกลาง
3. คอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้นข้อมูล (OPAC) มีจำนวนไม่เพียงพอ	3.28	.92	ปานกลาง
4. คอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้นข้อมูล (OPAC) ชัดช้าบ่อย	3.34	.96	ปานกลาง
5. คอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานจำนวนไม่เพียงพอ	3.40	.99	ปานกลาง
6. คอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานไม่ทันสมัย	3.41	1.04	ปานกลาง
7. คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีจำนวนไม่เพียงพอ	3.43	1.03	ปานกลาง
8. คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย ช้ามาก	3.50	1.03	มาก
9. เครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนไม่เพียงพอ	3.29	1.02	ปานกลาง
รวม	3.34	.93	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

รายการปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านบุคลากร			
1. เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ	3.09	.82	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่ไม่เต็มใจให้บริการ	3.06	.89	ปานกลาง
3. เจ้าหน้าที่ขาดความกระตือรือร้นในการให้บริการ	3.11	.93	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่พูดจาไม่สุภาพ	2.87	1.01	ปานกลาง
5. เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและตอบคำถามไม่ชัดเจน	2.92	.92	ปานกลาง
6. เจ้าหน้าที่ขาดความรู้เรื่องการสืบค้น	2.85	.90	ปานกลาง
รวม	2.98	.91	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	3.17	.93	ปานกลาง

จากตาราง 14 แสดงว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี มีปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.17$) เมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏว่า มีปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน ด้านทรัพยากรสารสนเทศมีปัญหา 3 อันดับแรก คือ สื่อโสตทัศนศึกษาไม่ทันสมัย ($\bar{x} = 3.23$) รองลงมาคือ หนังสือที่มีอยู่เนื้อหาไม่ทันสมัย และการจัดเรียงหนังสือบนชั้นสลับกันยากแก่การค้นหาค้นหา ($\bar{x} = 3.19$) เท่ากัน ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกมีปัญหาในระดับมาก คือ คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย ซ้ำมาก ($\bar{x} = 3.50$) ส่วนข้อที่มีปัญหาระดับปานกลาง 3 อันดับแรกคือ คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต มีจำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{x} = 3.43$) คอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานไม่ทันสมัย ($\bar{x} = 3.41$) และ คอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งาน จำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{x} = 3.40$) ด้านบุคลากรมีปัญหา 3 อันดับแรกคือ เจ้าหน้าที่ขาดความกระตือรือร้นในการให้บริการ ($\bar{x} = 3.11$) เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ($\bar{x} = 3.09$) และเจ้าหน้าที่ไม่เต็มใจให้บริการ ($\bar{x} = 3.06$) ตามลำดับ

ตาราง 15 ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

รายการปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านทรัพยากรสารสนเทศ			
1. หนังสือตำราภาษาไทยมีน้อย	3.30	1.03	ปานกลาง
2. หนังสือตำราภาษาต่างประเทศมีน้อย	3.16	1.14	ปานกลาง
3. หนังสือที่มีอยู่เนื้อหาไม่ทันสมัย	3.67	1.13	ปานกลาง
4. หนังสืออ้างอิงมีน้อย	3.55	1.12	ปานกลาง
5. วารสารวิชาการมีน้อย	3.47	1.06	ปานกลาง
6. สื่อโสตทัศนมีน้อย	3.21	1.01	ปานกลาง
7. สื่อโสตทัศนเก่าไม่ทันสมัย	3.21	1.07	ปานกลาง
8. ฐานข้อมูลออนไลน์มีน้อย	3.36	1.07	ปานกลาง
9. วิทยานิพนธ์มีน้อย	3.53	1.07	ปานกลาง
10. การนำหนังสือขึ้นชั้นล่างช้า	3.36	1.06	ปานกลาง
11. การจัดเรียงหนังสือบนชั้นสลับกันยากแก่การค้นหา	3.19	1.02	ปานกลาง
รวม	3.38	1.07	ปานกลาง
ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก			
1. พื้นที่ภายในสำนักวิทยบริการคับแคบ	3.26	.99	ปานกลาง
2. ที่นั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ	3.27	1.00	ปานกลาง
3. คอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้นข้อมูล (OPAC) มีจำนวนไม่เพียงพอ	3.49	1.03	ปานกลาง
4. คอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้นข้อมูล (OPAC) ชัดช้าบ่อย	3.39	1.02	ปานกลาง
5. คอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานจำนวนไม่เพียงพอ	3.57	1.10	ปานกลาง
6. คอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานไม่ทันสมัย	3.49	1.06	ปานกลาง
7. คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีจำนวนไม่เพียงพอ	3.49	1.08	ปานกลาง
8. คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย ช้ามาก	3.64	1.06	มาก
9. เครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนไม่เพียงพอ	3.70	1.06	ปานกลาง
รวม	3.48	1.04	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านบุคลากร			
1. เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ	3.22	.90	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่ไม่เต็มใจให้บริการ	3.16	1.13	ปานกลาง
3. เจ้าหน้าที่ขาดความกระตือรือร้นในการให้บริการ	3.21	1.11	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่พูดจาไม่สุภาพ	2.90	1.12	ปานกลาง
5. เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและตอบคำถามไม่ชัดเจน	3.09	.94	ปานกลาง
6. เจ้าหน้าที่ขาดความรู้เรื่องการสืบค้น	2.86	1.00	ปานกลาง
รวม	3.07	1.03	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	3.34	1.05	ปานกลาง

จากตาราง 15 แสดงว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏว่า มีปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.38$) ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X} = 3.48$) และด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.07$) เมื่อพิจารณารายข้อของแต่ละด้าน ปรากฏว่าด้านทรัพยากรสารสนเทศ มีปัญหาในระดับมาก 3 ข้อ คือ หนังสือที่มีอยู่เนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 3.67$) หนังสืออ้างอิงมีน้อย ($\bar{X} = 3.55$) และวิทยานิพนธ์มีน้อย ($\bar{X} = 3.53$) ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกมีปัญหาในระดับมาก 3 ข้อ คือ เครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.70$) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย ซ้ำมาก ($\bar{X} = 3.64$) และคอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานจำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.57$) ส่วนด้านบุคลากรมีปัญหา 3 อันดับแรกคือ เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ($\bar{X} = 3.22$) เจ้าหน้าที่ขาดความกระตือรือร้นในการให้บริการ ($\bar{X} = 3.21$) และเจ้าหน้าที่ไม่เต็มใจให้บริการ ($\bar{X} = 3.16$) ตามลำดับ

ตาราง 16 ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์

รายการปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านทรัพยากรสารสนเทศ			
1. หนังสือตำราภาษาไทยมีน้อย	3.30	1.03	ปานกลาง
2. หนังสือตำราภาษาต่างประเทศมีน้อย	3.16	1.14	ปานกลาง
3. หนังสือที่มีอยู่เนื้อหาไม่ทันสมัย	3.67	1.13	ปานกลาง
4. หนังสืออ้างอิงมีน้อย	3.55	1.12	ปานกลาง
5. วารสารวิชาการมีน้อย	3.47	1.06	ปานกลาง
6. สื่อโสตทัศนมีน้อย	3.21	1.01	ปานกลาง
7. สื่อโสตทัศนเก่าไม่ทันสมัย	3.21	1.07	ปานกลาง
8. ฐานข้อมูลออนไลน์มีน้อย	3.36	1.07	ปานกลาง
9. วิทยานิพนธ์มีน้อย	3.53	1.07	ปานกลาง
10. การนำหนังสือขึ้นชั้นล่างช้า	3.36	1.06	ปานกลาง
11. การจัดเรียงหนังสือบนชั้นสลับกันยากแก่การค้นหา	3.19	1.02	ปานกลาง
รวม	3.36	1.07	ปานกลาง
ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก			
1. พื้นที่ภายในสำนักวิทยบริการคับแคบ	3.26	.99	ปานกลาง
2. ที่นั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ	3.27	1.01	ปานกลาง
3. คอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้นข้อมูล (OPAC) มีจำนวนไม่เพียงพอ	3.49	1.03	ปานกลาง
4. คอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้นข้อมูล (OPAC) ชัดข้องบ่อย	3.39	1.02	ปานกลาง
5. คอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานจำนวนไม่เพียงพอ	3.57	1.10	ปานกลาง
6. คอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานไม่ทันสมัย	3.49	1.06	ปานกลาง
7. คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีจำนวนไม่เพียงพอ	3.49	1.08	ปานกลาง
8. คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย ช้ามาก	3.64	1.06	มาก
9. เครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนไม่เพียงพอ	3.70	1.06	ปานกลาง
รวม	3.47	1.04	ปานกลาง

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการปัญหา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ด้านบุคลากร			
1. เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ	3.22	.90	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่ไม่เต็มใจให้บริการ	3.16	1.13	ปานกลาง
3. เจ้าหน้าที่ขาดความกระตือรือร้นในการให้บริการ	3.21	1.11	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่พูดจาไม่สุภาพ	2.90	1.12	ปานกลาง
5. เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและตอบคำถามไม่ชัดเจน	3.09	.94	ปานกลาง
6. เจ้าหน้าที่ขาดความรู้เรื่องการสืบค้น	2.86	1.00	ปานกลาง
รวม	3.07	1.03	ปานกลาง
รวมทั้งสิ้น	3.15	1.05	ปานกลาง

จากตาราง 16 แสดงว่า อาจารย์มีปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.15$) เมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏว่า มีปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{x} = 3.36$) ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{x} = 3.47$) และด้านบุคลากร ($\bar{x} = 3.07$) เมื่อพิจารณารายข้อของแต่ละด้าน ปรากฏว่าด้านทรัพยากรสารสนเทศ มีปัญหาในระดับมาก 3 ข้อ คือ หนังสือที่มีอยู่เนื้อหาไม่ทันสมัย ($\bar{x} = 3.67$) หนังสืออ้างอิงมีน้อย ($\bar{x} = 3.55$) และวิทยานิพนธ์ มีน้อย ($\bar{x} = 3.53$) ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกมีปัญหาในระดับมาก 3 ข้อ คือ เครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{x} = 3.70$) เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย ซ้ำมาก ($\bar{x} = 3.64$) และคอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานจำนวนไม่เพียงพอ ($\bar{x} = 3.57$) ส่วนด้านบุคลากรมีปัญหามาก 3 อันดับแรก คือ เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ($\bar{x} = 3.22$) เจ้าหน้าที่ ขาดความกระตือรือร้นในการให้บริการ ($\bar{x} = 3.21$) และเจ้าหน้าที่ไม่เต็มใจให้บริการ ($\bar{x} = 3.16$) ตามลำดับ

5. ความต้องการบริการสารสนเทศ

ตาราง 17 ความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

บริการสารสนเทศ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. บริการรายชื่อนหนังสือใหม่บนเว็บไซต์	3.21	.91	ปานกลาง
2. บริการสารบัญวารสารวิชาการใหม่บนเว็บไซต์	3.20	.88	ปานกลาง
3. บริการจองหนังสือผ่านอินเทอร์เน็ต	3.07	.91	ปานกลาง
4. บริการยืมหนังสือผ่านอินเทอร์เน็ต	3.04	.92	ปานกลาง
5. บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์	3.00	.94	ปานกลาง
6. บริการหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	2.99	.95	ปานกลาง
7. บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าผ่านเว็บ เช่น ทางอีเมล	3.05	.97	ปานกลาง
8. บริการให้คำปรึกษาการเขียนการอ้างอิงและบรรณานุกรม	3.09	.93	ปานกลาง
9. บริการแจ้งเตือนและทวงถามหนังสือค้างส่ง	3.07	.95	ปานกลาง
10. บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์	3.14	.96	ปานกลาง
11. บริการฝึกอบรมวิธีสืบค้นสารสนเทศ	3.05	.93	ปานกลาง
12. บริการห้องศึกษาค้นคว้าเดี่ยว	3.06	.94	ปานกลาง
รวม	3.08	.93	ปานกลาง

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความต้องการบริการสารสนเทศต่างๆ โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) เมื่อพิจารณารายข้อ ปรากฏว่า นักศึกษามีความต้องการในระดับปานกลางทุกข้อ ข้อที่มีความต้องการมาก 3 อันดับแรก คือ บริการรายชื่อนหนังสือใหม่บนเว็บไซต์ ($\bar{X} = 3.21$) บริการสารบัญวารสารใหม่บนเว็บไซต์ ($\bar{X} = 3.20$) และบริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ ($\bar{X} = 3.14$)

ตาราง 18 ความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

บริการสารสนเทศ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. บริการรายชื่อหนังสือใหม่บนเว็บไซต์	3.34	1.00	ปานกลาง
2. บริการสารบัญวารสารวิชาการใหม่บนเว็บไซต์	3.53	.98	มาก
3. บริการจองหนังสือผ่านอินเทอร์เน็ต	3.33	1.11	ปานกลาง
4. บริการยืมหนังสือต่อผ่านอินเทอร์เน็ต	3.23	1.14	ปานกลาง
5. บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์	3.34	1.13	ปานกลาง
6. บริการหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	3.25	1.11	ปานกลาง
7. บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าผ่านเว็บ เช่น ทางอีเมล	3.48	1.13	ปานกลาง
8. บริการให้คำปรึกษาการเขียนการอ้างอิงและบรรณานุกรม	3.51	1.08	มาก
9. บริการแจ้งเตือนและทวงถามหนังสือค้างส่ง	3.35	1.07	ปานกลาง
10. บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์	3.52	1.02	มาก
11. บริการฝึกอบรมวิธีสืบค้นสารสนเทศ	3.31	1.15	ปานกลาง
12. บริการห้องศึกษาค้นคว้าเดี่ยว	3.21	1.18	ปานกลาง
รวม	3.38	1.09	ปานกลาง

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความต้องการบริการสารสนเทศต่างๆ โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) เมื่อพิจารณารายข้อ ปรากฏว่า นักศึกษามีความต้องการในระดับมาก 3 ข้อ คือบริการรายชื่อหนังสือใหม่บนเว็บไซต์ บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ และบริการให้คำปรึกษาการเขียนการอ้างอิงและบรรณานุกรม ตามลำดับ นอกจากนั้นมีความต้องการในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 19 ความต้องการบริการสารสนเทศ ของอาจารย์

บริการสารสนเทศ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. บริการรายชื่อหนังสือใหม่บนเว็บไซต์	3.50	.81	มาก
2. บริการสารบัญวารสารวิชาการใหม่บนเว็บไซต์	3.59	.82	มาก
3. บริการจองหนังสือผ่านอินเทอร์เน็ต	3.37	.81	ปานกลาง
4. บริการยืมหนังสือต่อผ่านอินเทอร์เน็ต	3.42	.93	ปานกลาง
5. บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์	3.32	.95	ปานกลาง
6. บริการหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	3.25	1.02	ปานกลาง
7. บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าผ่านเว็บ เช่น ทางอีเมล	3.25	1.00	ปานกลาง
8. บริการให้คำปรึกษาการเขียนการอ้างอิงและบรรณานุกรม	3.32	.89	ปานกลาง
9. บริการแจ้งเตือนและทวงถามหนังสือค้างส่ง	3.65	.99	มาก
10. บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์	3.54	.95	มาก
11. บริการฝึกอบรมวิธีสืบค้นสารสนเทศ	3.41	.83	ปานกลาง
12. บริการห้องศึกษาค้นคว้าเดี่ยว	3.47	.88	ปานกลาง
รวม	3.43	.90	ปานกลาง

จากตาราง 19 แสดงว่า อาจารย์ มีความต้องการบริการสารสนเทศต่างๆ โดยรวมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) เมื่อพิจารณารายข้อ ปรากฏว่า อาจารย์มีความต้องการในระดับมาก 4 ข้อคือ บริการแจ้งเตือน และทวงหนังสือค้างส่ง บริการสารบัญวารสารวิชาการใหม่บนเว็บไซต์ บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ และ บริการรายชื่อหนังสือใหม่บนเว็บไซต์ ตามลำดับ นอกจากนั้นมีความต้องการในระดับปานกลางทุกข้อ

6. เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์

ตาราง 20 เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ จำแนกตามนักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและอาจารย์

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F-test	Sig
1. ปริมาณการใช้	ระหว่างกลุ่ม	28.47	2	14.24	34.84*	.00
	ภายในกลุ่ม	209.17	512	0.41		
	รวม	237.64	514			
2. ปัญหาการใช้	ระหว่างกลุ่ม	2.57	2	1.29	3.40*	.03
	ภายในกลุ่ม	193.87	512	0.38		
	รวม	196.44	514			
2.1 ปัญหาทรัพยากร	ระหว่างกลุ่ม	16.27	2	8.13	15.52*	.00
	ภายในกลุ่ม	268.38	512	0.52		
	รวม	284.65	514			
2.2 ปัญหาอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	12.11	2	6.06	10.29*	.00
	ภายในกลุ่ม	301.21	512	0.59		
	รวม	313.32	514			
2.3 ปัญหาบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	12.84	2	6.42	11.44*	.00
	ภายในกลุ่ม	287.30	512	0.56		
	รวม	300.14	514			

ตาราง 20 (ต่อ)

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F-test	Sig
3. ความต้องการ	ระหว่างกลุ่ม	12.00	2	6.00	9.23*	.00
	ภายในกลุ่ม	333.01	512	0.65		
รวม		345.01	514			

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ มีการใช้สารสนเทศ ด้านปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และความต้องการบริการสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อ 1-3

เพื่อให้ทราบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและอาจารย์ ใด มีปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและความต้องการบริการสารสนเทศ แตกต่างกันจึงนำมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ (Sheffe) โดยตั้งค่านัยสำคัญ ทางสถิติไว้ที่ ระดับ .05 ปรากฏดังตาราง 20-23

ตาราง 21 เปรียบเทียบปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เป็นรายคู่

กลุ่ม		อาจารย์	ปริญญาตรี	บัณฑิตศึกษา
	$\bar{X}$	2.11	2.69	2.86
อาจารย์	2.11	—	0.58 *	0.75 *
ปริญญาตรี	2.69		—	0.17
บัณฑิตศึกษา	2.86			—

จากตาราง 21 แสดงว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ มากกว่า อาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 เปรียบเทียบปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เป็นรายคู่

กลุ่ม		อาจารย์	ปริญญาตรี	บัณฑิตศึกษา
	$\bar{X}$	3.15	3.17	3.34
อาจารย์	3.15	—	0.02	0.19*
ปริญญาตรี	3.17		—	0.17*
บัณฑิตศึกษา	3.34			—

จากตาราง 22 แสดงว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่า อาจารย์ และนักศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ตาราง 23 เปรียบเทียบความต้องการบริการสารสนเทศ เป็นรายคู่

กลุ่ม		ปริญญาตรี	บัณฑิตศึกษา	อาจารย์
	$\bar{X}$	3.08	3.38	3.43
ปริญญาตรี	3.08	—	0.29*	0.34*
บัณฑิตศึกษา	3.38		—	0.05
อาจารย์	3.43			—

จากตาราง 23 แสดงว่า อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความต้องการบริการสารสนเทศมากกว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

7. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม เกี่ยวกับการใช้สำนักวิทยบริการ ที่น่าสนใจ เรียงตามลำดับความถี่ ดังนี้

1. ใช้สำนักวิทยบริการ ตั้งอยู่ห่างไกล ไม่สะดวกที่จะไปใช้บริการ (21 คน)
2. จำนวนคอมพิวเตอร์ มีไม่เพียงพอ และเก่าล้าสมัย (17 คน)
3. หนังสือวิชาการมีน้อย และไม่ทันสมัย (10 คน)
4. สำนักวิทยบริการ มีการประชาสัมพันธ์น้อย (9 คน)
5. ควรจัดหาหนังสือวิชาการใหม่ๆ ให้เพียงพอกับผู้ใช้ (7 คน)
6. ไม่มีเวลาไปใช้สำนักวิทยบริการ (6 คน)
7. ไปค้นหาสารสนเทศจากแหล่งอื่น (5 คน)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัย เชิงสำรวจ เกี่ยวกับการใช้สารสนเทศของนักศึกษา และอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.เพื่อศึกษาสภาพการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี บัณฑิตศึกษา และอาจารย์
- 2.เพื่อศึกษาปริมาณการใช้สารสนเทศ ปัญหาการใช้สารสนเทศ และความต้องการบริการสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี บัณฑิตศึกษา และอาจารย์
- 3.เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการใช้สารสนเทศ ปัญหาการใช้สารสนเทศ และความต้องการบริการสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี บัณฑิตศึกษา กับอาจารย์

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา กับอาจารย์มีปริมาณการใช้สารสนเทศ แตกต่างกัน
2. นักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา กับอาจารย์มีปัญหาการใช้สารสนเทศ แตกต่างกัน
3. นักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา กับอาจารย์มีความต้องการบริการสารสนเทศแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

- 1.ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติระดับปริญญาตรี จำนวน 8,550 คน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 1,125 คน และ อาจารย์จำนวน 368 คน รวมทั้งสิ้น 10,043 คน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ปีการศึกษา 2550
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษา และอาจารย์ จากประชากรในข้อ 1 ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น และแบบง่าย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 515 คน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา แบ่งเป็น 6 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา และสาขาวิชาที่ศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ สภาพการใช้บริการสารสนเทศ ได้แก่ ความถี่ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ ช่วงเวลาเข้าใช้สำนักวิทยบริการ จุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ และวิธีการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ในสำนักวิทยบริการ

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถาม ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 21 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 4 เป็นข้อคำถาม ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ แบ่งเป็นด้านทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 11 ข้อ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 9 ข้อ และด้านบุคลากร จำนวน 6 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบ มาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 5 เป็นข้อคำถามความต้องการบริการสารสนเทศ จำนวน 12 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นแบบ มาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 6 เป็นข้อคำถามปลายเปิด เพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อการใช้สารสนเทศ ที่นอกเหนือจากข้อคำถาม ที่ได้ถามในตอน 4 – 5

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ แบ่งเป็น 6 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ และคณะ ที่สังกัด

ตอนที่ 2 - 6 มีข้อคำถามเหมือนกับ แบบสอบถาม ชุดที่ 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และผู้ช่วยวิจัย(นักศึกษา)นำแบบสอบถามไปแจกนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2551 ถึงวันที่ 27 มีนาคม 2551

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน พบว่า เป็น ฉบับที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 515 ฉบับ นำแบบสอบถาม แต่ละฉบับมาบันทึกรหัสสำหรับ กรอกข้อมูลแล้วนำไปบันทึกในโปรแกรมคำนวณผลสำเร็จรูป SPSS for Windows

ในการประมวลผล คำนวณค่าสถิติ ดังนี้

1.ข้อมูล ส่วนตัว ของผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพการใช้บริการสารสนเทศ นำมา แจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับ ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และความต้องการบริการสารสนเทศ ที่ตอบเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และความต้องการบริการสารสนเทศ ตามตัวแปร นักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ โดยใช้ ค่าสถิติ F-test หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการใช้บริการสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า

1.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ส่วนใหญ่มีความถี่ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ เดือนละครั้ง รองลงมา คือ เดือนละ 2-3 ครั้ง และสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง ตามลำดับ

1.2 นักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ส่วนใหญ่ช่วงเวลาในการเข้าใช้บริการมากคือเวลา 12.01- 14.00 น. รองลงมาคือเวลา 14.01- 16.00 น. และเวลา 16.01-18.00 น. ตามลำดับ

1.3 จุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ

1.3.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี มีจุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการมาก 3 อันดับแรก คือ เพื่อค้นคว้ารายงาน / วิทยานิพนธ์ รองลงมา คือ สืบค้นข้อมูลออนไลน์ และอ่านหนังสือทั่วไป

1.3.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีจุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการมาก 3 อันดับแรก คือ เพื่อค้นคว้ารายงาน / วิทยานิพนธ์ รองลงมา คือ ยืม – คืน ทรัพยากรสารสนเทศ และอ่านวารสาร / นิตยสาร

1.3.3 อาจารย์ มีจุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการมาก 3 อันดับแรก คือ เพื่อค้นคว้าข้อมูลในการเตรียมสอน รองลงมา คือ ยืม – คืน ทรัพยากรสารสนเทศ และค้นคว้าข้อมูลในการผลิตตำรา เอกสารการสอน บทความทางวิชาการ

1.4 วิธีค้นหาทรัพยากรสารสนเทศต่าง ๆ ในสำนักวิทยบริการ

1.4.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ ค้นจากคอมพิวเตอร์ในสำนักวิทยบริการ รองลงมาคือ ค้นจากคอมพิวเตอร์นอกสำนักวิทยบริการ (ผ่านอินเทอร์เน็ต) และสำรวจตามชั้นหนังสือ / วารสาร ด้วยตนเอง

1.4.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่ค้นจากคอมพิวเตอร์ในสำนักวิทยบริการ รองลงมาคือ สืบหาตามชั้นหนังสือ /วารสารด้วยตนเอง และค้นจากคอมพิวเตอร์นอกสำนักวิทยบริการ (ผ่านอินเทอร์เน็ต)

1.4.3 อาจารย์ ส่วนใหญ่ ค้นจากคอมพิวเตอร์ในสำนักวิทยบริการ และสืบหาตามชั้นหนังสือ / วารสารด้วยตนเองเท่านั้น รองลงมาคือ สอบถามจากบรรณารักษ์ / เจ้าหน้าที่สำนักวิทยบริการ

2. ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า

2.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรีมีปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจำแนกตามทรัพยากรสารสนเทศที่มีในสำนักวิทยบริการ กับฐานข้อมูลออนไลน์ที่ สกอ. บอกรับ พบว่า นักศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีในสำนักวิทยบริการโดยรวมในระดับปานกลาง ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้มาก 3 อันดับแรก ได้แก่ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย หนังสือตำราภาษาไทย และหนังสือทั่วไปภาษาไทย แต่เทปบันทึกเสียงมีการใช้ในระดับน้อย ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ที่ สกอ. บอกรับ มีปริมาณการใช้โดยรวมในระดับน้อย และมีการใช้ในระดับน้อยทุกฐานข้อมูล

2.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจำแนกตามทรัพยากรสารสนเทศที่มีในสำนักวิทยบริการกับฐานข้อมูลออนไลน์ที่ สกอ. บอกรับพบว่า นักศึกษาใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีในสำนักวิทยบริการโดยรวมในระดับปานกลาง ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ในระดับมาก 4 รายการ คือ วิทยานิพนธ์ / ปรินทิพนิพนธ์ เอกสารการวิจัยต่างๆ หนังสืออ้างอิงภาษาไทย และหนังสือตำราภาษาไทย ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ที่ สกอ. บอกรับ มีปริมาณการใช้โดยรวมในระดับปานกลาง ยกเว้น IEEE/IEE มีการใช้ในระดับน้อย

2.3 อาจารย์มีปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมในระดับน้อย เมื่อพิจารณาจำแนกตามทรัพยากรสารสนเทศที่มีในสำนักวิทยบริการ กับฐานข้อมูลออนไลน์ ที่ สกอ. บอกรับพบว่า อาจารย์ใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่มีในสำนักวิทยบริการในระดับน้อย ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้ในระดับมาก คือหนังสือตำราภาษาไทย รองลงมาหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและตำราภาษาต่างประเทศ ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ที่ สกอ. บอกรับ มีปริมาณการใช้โดยรวมในระดับน้อยที่สุด ฐานข้อมูลที่มีการใช้ในระดับน้อยได้แก่ Pro Quest H.W. Wilson และ Lexis Nexis นอกจากนี้มีการใช้ในระดับน้อยที่สุด

3. ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า

3.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ โดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน ด้านทรัพยากรสารสนเทศมีปัญหา 3 อันดับแรก คือ สื่อโสตทัศน์เก่าไม่ทันสมัย หนังสือที่มีอยู่เนื้อหาไม่

ทันสมัย และการจัดเรียงหนังสือบนชั้นสลับกันยากแก่การค้นหา ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีปัญหาในระดับมาก คือ คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัยเข้ามา มีปัญหาในระดับปานกลาง 3 อันดับแรก คือ คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต มีจำนวนไม่เพียงพอ คอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานไม่ทันสมัย และ คอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานจำนวนไม่เพียงพอ ด้านบุคลากรมีปัญหา 3 อันดับแรกคือ เจ้าหน้าที่ขาดความกระตือรือร้นในการให้บริการ เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ และเจ้าหน้าที่ไม่เต็มใจให้บริการ

3.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประสบปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ด้าน ด้านทรัพยากรสารสนเทศ มีปัญหาในระดับมาก คือ หนังสือที่มีอยู่มีเนื้อหาไม่ทันสมัย หนังสืออ้างอิงมีน้อย และวิทยานิพนธ์มีน้อย ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก มีปัญหาในระดับมาก คือ เครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนไม่เพียงพอ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย เข้ามา และคอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานจำนวนไม่เพียงพอ ส่วนด้านบุคลากร มีปัญหา 3 อันดับแรกคือ เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ เจ้าหน้าที่ขาดความกระตือรือร้นในการให้บริการ และเจ้าหน้าที่ไม่เต็มใจให้บริการ

3.3 อาจารย์ ประสบปัญหา การใช้ทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน ด้านทรัพยากรสารสนเทศมีปัญหในระดับมาก คือ หนังสือที่มีอยู่มีเนื้อหาไม่ทันสมัย หนังสืออ้างอิงมีน้อย และวิทยานิพนธ์มีน้อย ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกมีปัญหในระดับมากคือ เครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนไม่เพียงพอ คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการ อินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย เข้ามา และคอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานจำนวนไม่เพียงพอ ส่วนด้านบุคลากร มีปัญหา 3 อันดับแรกคือ เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ เจ้าหน้าที่ขาดความกระตือรือร้นในการให้บริการ และเจ้าหน้าที่ไม่เต็มใจให้บริการ

4. ความต้องการบริการสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า

4.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความต้องการบริการสารสนเทศต่างๆ โดยรวมในระดับปานกลาง ข้อที่มีความต้องการมาก 3 อันดับแรกคือ บริการรายชื่อนหนังสือใหม่บนเว็บไซต์ บริการสารบัญวารสารใหม่บนเว็บไซต์ และบริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์

4.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความต้องการบริการสารสนเทศต่างๆ โดยรวมในระดับปานกลาง ข้อที่มีความต้องการมาก 3 อันดับแรก คือ บริการรายชื่อนหนังสือใหม่บนเว็บไซต์ บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ และบริการให้คำปรึกษาการเขียนการอ้างอิง และบรรณานุกรม

4.3 อาจารย์ มีความต้องการบริการสารสนเทศต่างๆ โดยรวม ในระดับปานกลาง ข้อที่มีความต้องการมาก 4 อันดับแรกคือ บริการแจ้งเตือน และทวงหนังสือค้างส่ง บริการสารบัญวารสารวิชาการใหม่บนเว็บไซต์ บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ และบริการรายชื่อนหนังสือใหม่บนเว็บไซต์

5. เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ จำแนกตามนักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ ผลการวิจัยพบว่า

นักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ มีการใช้สารสนเทศ ด้านปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ และความต้องการบริการสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ดังนี้

5.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ มากกว่า อาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ มากกว่า อาจารย์ และนักศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความต้องการบริการสารสนเทศ มากกว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความถี่ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ ส่วนใหญ่ เข้าใช้สำนักวิทยบริการเดือนละครั้ง ซึ่งถือว่ามีความถี่ในการเข้าใช้น้อย เนื่องจากการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น นักศึกษาต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากกว่าที่จะเป็นเพียงผู้รับความรู้จากอาจารย์ในห้องเรียน นักศึกษาจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ โดยเฉพาะห้องสมุด เพื่อเสริมหรือขยายความรู้ที่ได้รับจากอาจารย์ รวมทั้งต้องศึกษาค้นคว้าเพื่อใช้ประกอบการทำรายงานในรายวิชาต่าง ๆ สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องจัดทำ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ เพื่อเป็นการเสริมความรู้ความสามารถในการทำวิจัย จึงจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าสารสนเทศอย่างลึกซึ้ง ส่วนอาจารย์ผู้ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ เจตคติ และแนวคิดที่ถูกต้องให้แก่นักศึกษา เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ จำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในด้านเนื้อหาวิชาให้ทันสมัยอยู่เสมอ นอกจากนี้อาจารย์ยังมีงานด้านการวิจัย และผลิตผลงานทางวิชาการจึงจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้า และแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ตลอดเวลา ดังนั้นนักศึกษาและอาจารย์ส่วนใหญ่การเข้าใช้สำนักวิทยบริการซึ่งถือว่าเป็นคลังความรู้ของมหาวิทยาลัยเพียงเดือนละครั้ง จัดว่ามีการเข้าใช้บริการห้องสมุดน้อยผิดปกติ เมื่อเทียบกับนักศึกษา และอาจารย์มหาวิทยาลัยอื่น ๆ เช่นงานวิจัยของ ดนัยศักดิ์ โกวิทวิบูล (2543 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงส่วนใหญ่ใช้บริการสำนักหอสมุดกลางเป็นประจำทุกวัน วรารักษ์ พัฒนเกียรติพงษ์ (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่วนใหญ่เข้าใช้บริการห้องสมุดสัปดาห์ละ

มากกว่า 1 ครั้ง น้ำทิพย์ วิภาวิน (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ส่วนใหญ่ใช้บริการของหอสมุดกลางสัปดาห์ละ 2 ครั้ง บรรเลง สระมูล (2548 : บทคัดย่อ) พบว่านักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุด สัปดาห์ละ 2 – 4 ครั้ง และ จันทรเพ็ญ สิงหนุต (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ส่วนใหญ่ใช้บริการห้องสมุด สัปดาห์ละ 2 - 4 ครั้ง

การที่นักศึกษา และอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีความถี่ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการน้อยนั้น ส่วนหนึ่งอาจเกี่ยวเนื่องมาจาก ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของนักศึกษา และอาจารย์ ที่พบว่า หนังสือที่มีอยู่มีเนื้อหาไม่ทันสมัย หนังสืออ้างอิง และวิทยานิพนธ์มีจำนวนน้อย การจัดเรียงหนังสือบนชั้นสลับกันยากแก่การค้นหา คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัย ซ้ำมาก รวมทั้งพื้นที่ในสำนักวิทยบริการคับแคบ และตั้งอยู่ห่างไกล จากอาคารเรียนของนักศึกษา เช่น คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยการฝึกหัดครู เป็นต้น ทำให้นักศึกษาไม่สะดวกที่จะเดินทางไปใช้บริการ ปัญหาดังกล่าวอาจส่งผลให้นักศึกษา และอาจารย์มาใช้บริการของสำนักวิทยบริการน้อย

2. ช่วงเวลาในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการเป็นประจำ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ ส่วนใหญ่ เข้าใช้สำนักวิทยบริการเป็นประจำ คือ เวลา 12.01- 14.00 น. อาจเป็นเพราะช่วงเวลาดังกล่าว เป็นช่วงที่นักศึกษา และอาจารย์ ว่าง หลังจากรับประทานอาหารกลางวัน จึงไปเข้าใช้สำนักวิทยบริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรเลง สระมูล (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ช่วงเวลาที่นักศึกษาเข้าไปใช้ห้องสมุดมาก คือ วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ เวลา 12.01- 13.00 น. และ น้ำทิพย์ วิภาวิน (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน ส่วนใหญ่มาใช้ห้องสมุดในช่วงพักกลางวัน และเลิกเรียนตอนเย็น

3. วิธีค้นหาทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ในสำนักวิทยบริการ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์ ส่วนใหญ่ ค้นหาจากคอมพิวเตอร์ ในสำนักวิทยบริการ ปัจจุบันห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการดำเนินงานห้องสมุด การค้นหาทรัพยากรสารสนเทศด้วยระบบมือ (บัตรรายการ) แบบดั้งเดิม ซึ่งผู้ใช้สามารถค้นได้จากบัตรผู้แต่ง บัตรชื่อเรื่อง และบัตรหัวเรื่องนั้น ค่อนข้างยุ่งยาก และล่าช้า จึงมีการปรับเปลี่ยนเป็นการสืบค้นด้วยระบบอัตโนมัติ (คอมพิวเตอร์) ซึ่งสามารถสืบค้นได้ง่ายกว่า ได้สารสนเทศที่เฉพาะเจาะจง แม่นยำ และสะดวกรวดเร็วกว่า เป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บริการ ดังงานวิจัยของ ประภาพันธุ์ พลายจันทร์ (2546 : บทคัดย่อ) พบว่านักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความพึงพอใจ บริการค้นหาหนังสือด้วยระบบโอแพก

4. ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ผลการวิจัย พบว่า

4.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้มาก คือหนังสือพิมพ์ภาษาไทย หนังสือตำราภาษาไทย และ หนังสือทั่วไปภาษาไทย อาจเป็นเพราะนักศึกษาต้องการติดตามข่าวสาร จากหนังสือพิมพ์ ส่วนตำราภาษาไทยและหนังสือทั่วไปภาษาไทย นั้น นักศึกษา อาจต้องใช้ประกอบการค้นคว้าทำรายงาน ตามวัตถุประสงค์ของการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประภาพันธุ์ พลอยจันทร์ (2546 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษาคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ใช้หนังสือพิมพ์ และหนังสือทั่วไปภาษาไทย ในระดับมาก ศิริพร เรืองสินชัย วานิช (2546 : บทคัดย่อ) พบว่านักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ใช้หนังสือพิมพ์มากที่สุด (ร้อยละ 96.69) นันทิพย์ วิภาวิน (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน สื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้มากที่สุดคือหนังสือพิมพ์ และบรรเลง สระมูล (2548 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุด สัปดาห์ละ 2 – 4 ครั้ง และ จันทรเพ็ญ สิงหนุด (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้มากที่สุด คือ หนังสือทั่วไปภาษาไทย

ส่วน ฐานข้อมูลออนไลน์ ที่สกอ. บอกรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มีปริมาณการใช้ในระดับน้อยทุกฐานข้อมูล นั้น อาจเป็นเพราะนักศึกษายังไม่จำเป็นต้องใช้สารสนเทศที่ทันสมัย มาประกอบการค้นคว้าทำรายงาน รวมทั้งสารสนเทศดังกล่าว เป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งนักศึกษาส่วนใหญ่มักประสบปัญหาในการแปล และทำความเข้าใจ

4.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้มาก คือ วิทยานิพนธ์ / วิทยานิพนธ์ เอกสารการวิจัยต่างๆ อาจเป็นเพราะนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องใช้ทรัพยากรสารสนเทศดังกล่าว เพื่อใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้าเป็นแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือ การค้นคว้าอิสระ ซึ่งหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษากำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า และจัดทำวิทยานิพนธ์ของตน

ส่วน ฐานข้อมูลออนไลน์ ที่ สกอ. บอกรับ มีการใช้ในระดับ ปานกลางนั้น เป็นเพราะฐานข้อมูลดังกล่าว มีหลากหลายสาขาวิชา แต่ละฐานข้อมูล จะให้ความรู้ที่ทันสมัย โดยเฉพาะรายงานการวิจัย รวมทั้งวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ของนักศึกษามหาวิทยาลัยต่างๆ ที่สำคัญทั่วโลก นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จึงจำเป็นต้องใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ในการศึกษา ค้นคว้า และจัดทำวิทยานิพนธ์ของตน

4.3 อาจารย์ ทรัพยากรสารสนเทศที่ใช้มาก คือ หนังสือตำราภาษาไทย หนังสือพิมพ์ภาษาไทย และตำราภาษาต่างประเทศ อาจเป็นเพราะอาจารย์ต้องใช้ทรัพยากรสารสนเทศเหล่านี้ในการเตรียมการสอน รวมทั้งพัฒนาตนเอง ให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และติดตามข่าวสารด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดวงใจ ศิริประเสริฐสิน (2545 : บทคัดย่อ) พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยสุรนารีส่วนใหญ่ ใช้หนังสือ ตำรา เพื่อการสอนมากที่สุด

ส่วนฐานข้อมูลออนไลน์ ที่สกอ. บอกรับ มีการใช้ในระดับน้อยนั้น อาจเป็นเพราะ อาจารย์ส่วนใหญ่สอนในระดับปริญญาตรี จึงคิดว่าไม่จำเป็นต้องแสวงหาความรู้จากฐานข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประกอบการสอน ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ ดวงใจ ศิริประเสริฐสิน (2545 : บทคัดย่อ) พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยสุรนารี ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ในระดับมาก

5. ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า

5.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี ด้านทรัพยากรสารสนเทศมีปัญหา คือ สื่อโสตทัศนศึกษาไม่ทันสมัย หนังสือที่มีอยู่เนื้อหาไม่ทันสมัย และการจัดเรียงหนังสือบนชั้นสลับกันยากแก่การค้นหา ปัญหาดังกล่าวมักประสบกับห้องสมุดทั่วไป คือ มีทรัพยากรที่มีเนื้อหาไม่ทันสมัย อาจเป็นเพราะห้องสมุดไม่มีการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาล้าสมัยออก (Weeding) ส่วนการจัดเรียงหนังสือบนชั้นระบบเปิดนั้น ผู้ใช้อาจมีการรื้อค้นกันมาก ทำให้หนังสือเรียงสับสน เจ้าหน้าที่จัดชั้นซึ่งมีจำนวนน้อยอาจจัดไม่ทัน ทำให้ยากแก่การค้นหา

ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีปัญหาคือ คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตไม่ทันสมัยช้ามาก คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีจำนวนไม่เพียงพอ และคอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานจำนวนไม่เพียงพอ เครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องสมุดทั่วไป มักประสบปัญหาทำนองเดียวกัน คือ จำนวนไม่เพียงพอ เนื่องจากห้องสมุดมีงบประมาณจำกัด เครื่องคอมพิวเตอร์มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว จึงทำให้เครื่องที่ห้องสมุดมีให้บริการเก่า ล้าสมัยเร็ว อีกทั้งมีผู้ใช้บริการหลากหลายทำให้เครื่องชำรุดง่าย ต้องซ่อมแซมอยู่เสมอ

ด้านบุคลากร มีปัญหา คือ เจ้าหน้าที่ขาดความกระตือรือร้นในการให้บริการ เจ้าหน้าที่จำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ และเจ้าหน้าที่ไม่เต็มใจให้บริการ ปัญหาดังกล่าวผู้บริหารสำนักวิทยบริการต้องพยายามปรับปรุงแก้ไข โดยการกำชับดูแลสร้างขวัญกำลังใจ รวมทั้งให้ความรู้ด้านบริการด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้บุคลากรเกิดจิตสำนึกการให้บริการที่ดี (Service mind)

5.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านทรัพยากรสารสนเทศ มีปัญหาคือ หนังสือที่มีอยู่เนื้อหาไม่ทันสมัย หนังสืออ้างอิงมีน้อย และวิทยานิพนธ์มีน้อย ปัญหาดังกล่าว สำนักวิทยบริการ จำเป็นต้องจัดหาเพิ่มเติม รวมทั้งส่งเสริมให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ต่างๆ เพิ่มขึ้น เพื่อจะได้รับสารสนเทศที่มีเนื้อหาทันสมัยกว่าสิ่งพิมพ์

ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีปัญหาเพิ่มจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี คือ เครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนไม่เพียงพอ เนื่องจากนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่จะใช้บริการถ่ายเอกสารเป็นจำนวนมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี

ด้านบุคลากรมีปัญหา เช่นเดียวกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

5.3 อาจารย์ ประสบปัญหาทั้ง 3 ด้าน เช่นเดียวกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

6. ความต้องการบริการสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า

6.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี บริการสารสนเทศที่มีความต้องการมาก คือ บริการรายชื่อหนังสือใหม่บนเว็บไซต์ บริการสารบัญวารสารใหม่บนเว็บไซต์ และบริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ ความต้องการดังกล่าวสำนักวิทยบริการควรพิจารณาจัดให้ตามความต้องการ เพื่อช่วยให้ผู้ใช้สามารถได้รับสารสนเทศที่ทันสมัย อย่างรวดเร็ว

6.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความต้องการบริการสารสนเทศ เพิ่มเติมจากนักศึกษาระดับปริญญาตรี คือ บริการให้คำปรึกษาการเขียนการอ้างอิง และบรรณานุกรม ซึ่ง นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทุกคน จำเป็นต้องเขียนการอ้างอิงและบรรณานุกรม ในการทำรายงาน วิทยานิพนธ์ หรือ การค้นคว้าอิสระ ให้ถูกต้องตามรูปแบบของมหาวิทยาลัยถึงแม้ว่า โครงการบัณฑิตศึกษา ได้จัดพิมพ์คู่มือการจัดทำวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ สารนิพนธ์ และรายงานการวิจัย ออกเผยแพร่ แต่มีรายละเอียดมากค่อนข้างยุ่งยากที่จะศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นถ้าสำนักวิทยบริการสามารถจัดให้บริการได้ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้มาใช้บริการ ซึ่งมีห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งได้ให้บริการนี้แล้ว

6.3 อาจารย์ มีความต้องการบริการสารสนเทศเพิ่มเติม จากนักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คือ บริการแจ้งเตือน และทวงหนังสือค้างส่ง อาจเป็นเพราะ อาจารย์มีสิทธิพิเศษในการยืมหนังสือมากกว่านักศึกษา กล่าวคือ สามารถยืมได้ไม่เกิน 20 เล่ม ในกำหนด 2 เดือน ทำให้อาจารย์มีโอกาสหลงลืมส่งตามกำหนดได้ เพราะถ้าส่งเกินกำหนดจะต้องจ่ายค่าปรับ วันละ 5 บาท ต่อเล่ม ดังนั้น ถ้าสำนักวิทยบริการสามารถบริการแจ้งเตือน และทวงหนังสือค้างส่งได้ อาจารย์คงจะชื่นชมและพึงพอใจมาก ที่ไม่ต้องจ่ายค่าปรับเพราะหลงลืมอีกต่อไป

7.เปรียบเทียบการใช้สารสนเทศ จำแนกตาม นักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และ อาจารย์ ผลการวิจัยพบว่า

7.1 นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ มากกว่า อาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย ข้อ 1 อาจเป็นเพราะอาจารย์ส่วนใหญ่ทำการสอนมาหลายปีแล้ว จึงไม่ต้องเตรียมการสอนมาก อีกทั้งอาจารย์มีตำราหลัก หรือเอกสารสำคัญๆ ที่จะต้องใช้ประกอบการสอนเป็นส่วนตัว ทำให้ไปใช้ทรัพยากรสารสนเทศของสำนักวิทยบริการ น้อยกว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งต้องไปศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากสำนักวิทยบริการ เพื่อทำรายงาน วิทยานิพนธ์ หรือ การค้นคว้าอิสระ

7.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีปัญหาในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมากกว่า อาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย ข้อ 2 อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษานั้น ถือว่าเป็นการจัดการศึกษาขั้นสูง ที่เน้นผู้เรียนให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากกว่าการเรียนในห้องเรียน ให้อิสระคิดวิเคราะห์เพื่อเสริมสร้างสติปัญญาตนเอง

โดยมีอาจารย์คอยให้คำแนะนำ นอกจากนี้หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่กำหนดให้นักศึกษาทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือ การค้นคว้าอิสระ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ดังนั้นนักศึกษาจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าสารสนเทศที่เกี่ยวข้องอย่างลึกซึ้ง จากแหล่งความรู้ต่างๆ โดยเฉพาะจากสำนักวิทยบริการ จึงอาจประสบปัญหาการใช้สารสนเทศมากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีและอาจารย์

7.3 อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความต้องการบริการสารสนเทศ มากกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยข้อ 3 อาจเป็น อาจารย์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความต้องการสารสนเทศที่ทันสมัย และลึกซึ้งกว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี รวมทั้งมีประสบการณ์ในการใช้บริการสารสนเทศจากห้องสมุดอื่นๆ มากกว่า จึงมีความต้องการให้สำนักวิทยบริการ จัดบริการสารสนเทศต่างๆ เพิ่มเติม เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ ให้ได้รับสารสนเทศที่ทันสมัยได้อย่างรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สำนักวิทยบริการ ควรจัดบริการเพิ่มเติม ดังนี้
 - 1.1 บริการรายชื่อนหนังสือใหม่ บนเว็บไซต์
 - 1.2 บริการสารบัญวิชาการใหม่บนเว็บไซต์
 - 1.3 บริการฐานข้อมูลออนไลน์
 - 1.4 บริการแจ้งเตือน และทวงถามหนังสือค้างส่ง
 - 1.5 จัดฝึกอบรมนักศึกษาใหม่ หรือนักศึกษาที่สนใจ เป็นกลุ่ม ดังนี้
 - 1.5.1 การสืบค้นฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ (OPAC)
 - 1.5.2 การสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์ของเครือข่าย สกอ. (ThaiLis)
2. สาขาบรรณารักษศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์

เพื่อให้นักศึกษาสามารถใช้สารสนเทศประกอบการศึกษาค้นคว้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรจัดให้มีการสอนรายวิชา เกี่ยวกับ ทักษะการรู้สารสนเทศให้กับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี อาจเป็นวิชาเลือกเสรีก็ได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาเรื่องนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะประเด็นที่น่าสนใจ ควรจะทำวิจัยเพิ่มเติมต่อไปดังนี้

1. การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร (อาจใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน คือใช้ทั้งแบบเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ)
2. ปัญหาการใช้บริการสำนักวิทยบริการของนักศึกษาและอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
3. การประเมินคุณภาพบริการของสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จันทร์เพ็ญ สิงหนุต. (2544). พฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- คนัยศักดิ์ โกวิทวิบูล. (2543). ความต้องการและการใช้สารสนเทศของนักศึกษาในสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ดวงใจ ดิระประเสริฐสิน. (2545). การใช้สารสนเทศเพื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทพวงมหาวิทยาลัย. (2544). ประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเรื่องมาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2544.
- ทิพย์วัลย์ อ่อนใจงาม. (2546). การใช้สารสนเทศเพื่อทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธนิศา สุขขารมย์. (2547). การใช้สารสนเทศในการกำหนดหัวข้อ และจัดทำเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์. (2548). การเขียนรายงาน และการใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ. บิซซิเนสเวิลด์.
- นันทนา เดชเกิด. (2550, มกราคม) การใช้หอสมุดกลางของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี วารสารบรรณารักษศาสตร์ 28 (1): 19-35.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. (2547). รายงานการวิจัยเรื่องการใช้และความต้องการสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชนในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- บรรเลง สระมูล. (2548). การใช้ห้องสมุดของนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- บุญยืน จันทร์สว่าง. (2548). สารสนเทศ และการรู้สารสนเทศ. ใน **ทักษะการรู้สารสนเทศ.**
(หน้า 1-5). คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประภาพันธุ์ พลายจันทร์. (2546). รายงานการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาในการใช้
ทรัพยากรสารสนเทศและบริการของห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
เชียงใหม่ : ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์.
- ผ่องพรรณ แยมแซไข. (2544). รายงานการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่บอกรับเป็นสมาชิก
โดยสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัชร พิพิธกุล. (2547). การใช้บริการ และความต้องการบริการสารสนเทศ ห้องสมุดของอาจารย์
และนักศึกษาสถาบันการบันพลเรือน. ปรินญานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. (มปป.) รายงานประจำปี 2551 สำนักวิทยบริการ
และเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- มะลิวัลย์ สีน้อย. (2549). การใช้ฐานข้อมูลของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสำนัก
วิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. รายงานการศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มาลี ล้าสกุล. (2545). สารสนเทศ และสารสนเทศศาสตร์. ใน สารสนเทศศาสตร์เบื้องต้น หน่วย
ที่ 1-5 (หน้า 1-28) นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รัตนภรณ์ แคนนา. (2549). การใช้และความต้องการบริการสารสนเทศ จากสำนักบรรณ
สารสนเทศเพื่อผลิตผลงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรารักษ์ พัฒนเกียรติพงศ์. (2544). การใช้บริการห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้
ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : สำนักหอสมุด
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริพร เรื่องสินชยานิช. (2546). การใช้ทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์ และนักศึกษาใน
ห้องสมุดคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สถาบันราชภัฏพระนคร (มปป.) คู่มือแนะนำการใช้สำนักวิทยบริการ. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สมพร พุทธาพิทักษ์ผล. (2545). ผู้ใช้สารสนเทศ. ใน สารสนเทศศาสตร์เบื้องต้น หน่วยที่ 6-10.
(หน้า 124-138). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

โตมรศรี พิบูลย์มณี. (2545). การใช้ฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิตสาขารัฐศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อารีย์ รัชกิจจานุกิจ และคนอื่นๆ. (2548). การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ของอาจารย์ นักวิจัย และ
นิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุด
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อำไพ ศิริชัยพงศ์. รายงานการวิจัยเรื่อง ความต้องการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ในสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

Fidzani, B.T. (1998). Information need and information – seeking behaviour of graduate students
at the University of Botswana. **Library Review**. 47 (7/8) : 329-340.

Francis, H. (2005, January). The information – seeking behaviour of Social Science
Faculty at the University of the West Indies, St. Augustine Campus. **The journal of
academic librarianship**. 31 (1) : 67 – 72.

Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970 , Autumn). Determining sample size for research activities.
The journal of educational and psychological measurement. 30 : 607-610.

Kunkel, L.R., Weaver, S.M.&Cook, K.N. (1996,November). What do they know ? : An assessment
of undergraduate library skills. **The journal of academic librarianship**. 22 (5) : 430-434.

Reed , B. &Tanner, D.R. (2001,May). Information needs and library services for the Fine Arts
Faculty. **The journal of academic librarianship**. 27 (3) : 229-233.

Rustrofram , P. (2000). A library user survey : What undergraduate students think of services at
University of Memphis Libraries. **Educational resources information center**. [online]
Available : <http://Searcher.org/ericdb/ed445679.htm>. Retrieved 2006 December 12.

Wei, W. (1994). Science library user survey report, University of California, Santa Cruz,
Educational resources information center. [online] Available :
<http://Searcher.org/ericdb/ed380105.htm>. Retrieved 2006 December 12.

ภาคผนวก

แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา

แบบสอบถาม

เรื่อง

การใช้สารสนเทศของนักศึกษา และอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ศึกษาการใช้สารสนเทศของนักศึกษา และอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาบริการของ สำนักวิทยบริการ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัย ของนักศึกษา และอาจารย์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของ ผู้ใช้บริการให้มากที่สุด

แบบสอบถาม มีทั้งหมด 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการใช้บริการสารสนเทศ

ตอนที่ 3 ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

ตอนที่ 5 ความต้องการบริการสารสนเทศ

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

คำอธิบายศัพท์

1. ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง สื่อประเภทต่างๆที่เก็บข้อมูลสารสนเทศที่มีให้บริการ ในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฐานข้อมูลต่างๆ เป็นต้น

2. คอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้นข้อมูล (OPAC) หมายถึง การบริการสืบค้นข้อมูลทรัพยากร สารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตอนที่ 1 สภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง :- โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หรือเติมข้อความให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. ระดับการศึกษา () นักศึกษาระดับปริญญาตรี () นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
3. ชั้นปีที่ศึกษา () ชั้นปีที่ 1 () ชั้นปีที่ 2 () ชั้นปีที่ 3 () ชั้นปีที่ 4
4. สาขาวิชาที่ศึกษา (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 สภาพการใช้บริการสารสนเทศ

คำชี้แจง :- โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หรือเติมข้อความให้ตรงกับความเป็นจริง

1. ความถี่ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ
() ทุกวัน () เดือนละ 2 – 3 ครั้ง
() สัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง () เดือนละครั้ง
() สัปดาห์ละครั้ง () อื่นๆ (โปรดระบุ)
2. ช่วงเวลาในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ เป็นประจำ
() 8.00 – 10.00 น. () 14.01 – 16.00 น.
() 10.01 – 12.00 น. () 16.01 – 18.00 น.
() 12.01 – 14.00 น. () 18.01 – 20.00 น.
3. จุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
() ค้นคว้ารายงาน/วิทยานิพนธ์ () สืบค้นข้อมูลออนไลน์
() อ่านหนังสือทั่วไป () อ่านนวนิยาย/เรื่องสั้น
() อ่านวารสาร/นิตยสาร () อ่านหนังสือพิมพ์
() ยืม – คืน ทรัพยากรสารสนเทศ () ใช้บริการสื่อโสตทัศนฯ เช่น ดู VCD
() ใช้บริการอินเทอร์เน็ต () ใช้บริการพิมพ์งานด้วยคอมพิวเตอร์
() อื่นๆ (โปรดระบุ)
4. ท่านค้นหาทรัพยากรสารสนเทศต่างๆในสำนักวิทยบริการ ด้วยวิธีใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
() ค้นจากคอมพิวเตอร์ในสำนักวิทยบริการ (OPAC)
() ค้นจากคอมพิวเตอร์นอกสำนักวิทยบริการ (ผ่านอินเทอร์เน็ต)
() สอบถามจากบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่สำนักวิทยบริการ
() สืบตามชั้นหนังสือ/วารสาร ด้วยตนเอง
() อื่นๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 3 ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

คำชี้แจง : - โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของท่าน

ข้อ	ประเภททรัพยากรสารสนเทศ	ระดับปริมาณการใช้				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	หนังสือตำราภาษาไทย					
2	หนังสือตำราภาษาต่างประเทศ					
3	หนังสือทั่วไปภาษาไทย					
4	หนังสือทั่วไปภาษาต่างประเทศ					
5	หนังสืออ้างอิงภาษาไทย					
6	หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ					
7	วิทยานิพนธ์/ปริญญาานิพนธ์					
8.	เอกสารการวิจัยต่างๆ					
9.	วารสารวิชาการภาษาไทย					
10.	วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ					
10.	นิตยสารทั่วไปภาษาไทย					
12.	นิตยสารทั่วไปภาษาต่างประเทศ					
13.	นวนิยาย/รวมเรื่องสั้น					
14.	หนังสือพิมพ์ภาษาไทย					
15.	หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ					
16.	เทปบันทึกเสียง					
17.	วีดิทัศน์/วีซีดี					
18.	ซีดีรอม/มัลติมีเดีย					
19.	ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย					
20.	ฐานข้อมูล Grolier Online : สารสนเทศ พื้นฐานทั่วไป					

ข้อ	ประเภททรัพยากรสารสนเทศ	ระดับปริมาณการใช้				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
21.	ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ สกอ. บอกรับ (ThaiLis)					
	21.1 ACM Portal : สาขาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ					
	21.2 Pro Quest : วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยต่างๆทั่วโลก					
	21.3 H.W. Wilson : บทความวารสารทุกสาขาวิชา					
	21.4 LexisNexis : กฎหมาย ธุรกิจ การเงิน การวิจัยตลาด					
	21.5 Science Direct : บทความวารสารสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการแพทย์					
	21.6 IEEE/IEE บทความวารสารสาขาวิศวกรรมศาสตร์					

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

คำชี้แจง :- โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของท่าน

ข้อ	รายการปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ด้านทรัพยากรสารสนเทศ					
1.	หนังสือตำราภาษาไทยมีน้อย					
2.	หนังสือตำราภาษาต่างประเทศมีน้อย					
3.	หนังสือที่มีอยู่เนื้อหาไม่ทันสมัย					
4.	หนังสืออ้างอิงมีน้อย					
5.	วารสารวิชาการมีน้อย					

ข้อ	รายการปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
6.	สื่อโสตทัศนมีน้อย					
7.	สื่อโสตทัศนเก่าไม่ทันสมัย					
8.	ฐานข้อมูลออนไลน์มีน้อย					
9.	วิทยานิพนธ์มีน้อย					
10.	การนำหนังสือขึ้นชั้นล่าง					
11.	การจัดเรียงหนังสือบนชั้นสลับกันยากแก่ การค้นหา					
	ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก					
1.	พื้นที่ภายในสำนักวิทยบริการคับแคบ					
2.	ที่นั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ					
3.	คอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้นข้อมูล (OPAC) มี จำนวนไม่เพียงพอ					
4.	คอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้นข้อมูล (OPAC) ขัดข้องบ่อย					
5.	คอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานจำนวน ไม่เพียงพอ					
6.	คอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานไม่ทันสมัย					
7.	คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ตมีจำนวน ไม่เพียงพอ					
8.	คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต ไม่ทันสมัย ช้ามาก					
9.	เครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนไม่เพียงพอ					
	ด้านบุคลากร					
1.	เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ					
2.	เจ้าหน้าที่ไม่เต็มใจให้บริการ					
3.	เจ้าหน้าที่ขาดความกระตือรือร้นในการ ให้บริการ					

ข้อ	รายการปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
4.	เจ้าหน้าที่พูดจาไม่สุภาพ					
5.	เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและตอบคำถามไม่ชัดเจน					
6.	เจ้าหน้าที่ขาดความรู้เรื่องการสืบค้น					

ตอนที่ 5 ความต้องการบริการสารสนเทศ

คำชี้แจง :- โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความต้องการบริการ
สารสนเทศ ของท่าน

ข้อ	บริการสารสนเทศ	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.	บริการรายชื่อนหนังสือใหม่บนเว็บไซต์					
2.	บริการสารบัญวารสารวิชาการใหม่บนเว็บไซต์					
3.	บริการจองหนังสือผ่านอินเทอร์เน็ต					
4.	บริการยืมหนังสือต่อผ่านอินเทอร์เน็ต					
5.	บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์					
6.	บริการหนังสืออิเล็กทรอนิกส์					
7.	บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าผ่านเว็บ เช่น ทางอีเมล					
8.	บริการให้คำปรึกษาการเขียนการอ้างอิงและบรรณานุกรม					
9.	บริการแจ้งเตือนและทวงถามหนังสือค้างส่ง					
10.	บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์					
11.	บริการฝึกอบรมวิธีสืบค้นสารสนเทศ					
12.	บริการห้องศึกษาค้นคว้าเดี่ยว					

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

การใช้สารสนเทศของนักศึกษา และอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ศึกษาการใช้สารสนเทศของนักศึกษา และอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เพื่อนำผลวิจัยมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาบริการของ สำนักวิทยบริการ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัย ของนักศึกษา และอาจารย์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการให้มากที่สุด

แบบสอบถาม มีทั้งหมด 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการใช้บริการสารสนเทศ

ตอนที่ 3 ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

ตอนที่ 5 ความต้องการบริการสารสนเทศ

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

คำอธิบายศัพท์

1. ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง สื่อประเภทต่างๆที่เก็บข้อมูลสารสนเทศที่มีให้บริการในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฐานข้อมูลต่างๆ เป็นต้น

2. คอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้นข้อมูล (OPAC) หมายถึง การบริการสืบค้นข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง :- โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หรือเติมข้อความให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. คณะที่สังกัด

() วิทยาลัยการฝึกหัดครู

() คณะวิทยาการจัดการ

() คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

() คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

() คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ () อื่นๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 สภาพการใช้บริการสารสนเทศ

คำชี้แจง :- โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หรือเติมข้อความให้ตรงกับความเป็นจริง

1. ความถี่ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ

() ทุกวัน

() เดือนละ 2 – 3 ครั้ง

() สัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง

() เดือนละครั้ง

() สัปดาห์ละครั้ง

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

2. ช่วงเวลาในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ เป็นประจำ

() 8.00 – 10.00 น.

() 14.01 – 16.00 น.

() 10.01 – 12.00 น.

() 16.01 – 18.00 น.

() 12.01 – 14.00 น.

() 18.01 – 20.00 น.

3. จุดประสงค์ในการเข้าใช้สำนักวิทยบริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() ค้นคว้าข้อมูลในการเตรียมสอน

() ค้นคว้าข้อมูลในการทำวิจัย

() ค้นคว้าข้อมูลในการผลิตตำรา เอกสารการสอน บทความทางวิชาการ

() อ่านวิทยานิพนธ์หรืองานวิจัยต่างๆ

() อ่านวารสาร/นิตยสาร

() อ่านหนังสือพิมพ์

() ยืม – คืนทรัพยากรสารสนเทศ

() สืบค้นข้อมูลออนไลน์

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ท่านค้นหาทรัพยากรสารสนเทศต่างๆในสำนักวิทยบริการ ด้วยวิธีใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() ค้นจากคอมพิวเตอร์ในสำนักวิทยบริการ (OPAC)

() ค้นจากคอมพิวเตอร์นอกสำนักวิทยบริการ (ผ่านอินเทอร์เน็ต)

() สอบถามจากบรรณารักษ์/เจ้าหน้าที่สำนักวิทยบริการ

() สืบค้นตามชั้นหนังสือ/วารสาร ด้วยตนเอง

() อื่นๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 3 ปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

คำชี้แจง : - โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับปริมาณการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของท่าน

ข้อ	ประเภททรัพยากรสารสนเทศ	ระดับปริมาณการใช้				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1	หนังสือตำราภาษาไทย					
2	หนังสือตำราภาษาต่างประเทศ					
3	หนังสือทั่วไปภาษาไทย					
4	หนังสือทั่วไปภาษาต่างประเทศ					
5	หนังสืออ้างอิงภาษาไทย					
6	หนังสืออ้างอิงภาษาต่างประเทศ					
7	วิทยานิพนธ์/ปริญญาานิพนธ์					
8.	เอกสารการวิจัยต่างๆ					
9.	วารสารวิชาการภาษาไทย					
10.	วารสารวิชาการภาษาต่างประเทศ					
10.	นิตยสารทั่วไปภาษาไทย					
12.	นิตยสารทั่วไปภาษาต่างประเทศ					
13.	นวนิยาย/รวมเรื่องสั้น					
14.	หนังสือพิมพ์ภาษาไทย					
15.	หนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ					
16.	เทปบันทึกเสียง					
17.	วีดิทัศน์/วีซีดี					
18.	ซีดีรอม/มัลติมีเดีย					
19.	ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย					
20.	ฐานข้อมูล Grolier Online : สารสนเทศ พื้นฐานทั่วไป					

ข้อ	ประเภททรัพยากรสารสนเทศ	ระดับปริมาณการใช้				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
21.	ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ สกอ. บอกรับ (ThaiLis)					
	21.1 ACM Portal : สาขาคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ					
	21.2 Pro Quest : วิทยานิพนธ์ระดับปริญญา โทและปริญญาเอกของมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วโลก					
	21.3 H.W. Wilson : บทความวารสาร ทุกสาขาวิชา					
	21.4 LexisNexis : กฎหมาย ธุรกิจ การเงิน การวิจัยตลาด					
	21.5 Science Direct : บทความวารสารสาขา วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการแพทย์					
	21.6 IEEE/IEE บทความวารสารสาขา วิศวกรรมศาสตร์					

ตอนที่ 4 ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

คำชี้แจง :- โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับปัญหาการใช้ทรัพยากร
สารสนเทศของท่าน

ข้อ	รายการปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
	ด้านทรัพยากรสารสนเทศ					
1.	หนังสือตำราภาษาไทยมีน้อย					
2.	หนังสือตำราภาษาต่างประเทศมีน้อย					
3.	หนังสือที่มีอยู่เนื้อหาไม่ทันสมัย					
4.	หนังสืออ้างอิงมีน้อย					

ข้อ	รายการปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
5.	วารสารวิชาการมีน้อย					
6.	สื่อโสตทัศนมีน้อย					
7.	สื่อโสตทัศนเก่าไม่ทันสมัย					
8.	ฐานข้อมูลออนไลน์มีน้อย					
9.	วิทยานิพนธ์มีน้อย					
10.	การนำหนังสือขึ้นชั้นล่าง					
11.	การจัดเรียงหนังสือบนชั้นสลับกันยากแก่ การค้นหา					
	ด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก					
1.	พื้นที่ภายในสำนักวิทยบริการคับแคบ					
2.	ที่นั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ					
3.	คอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้นข้อมูล (OPAC) มี จำนวนไม่เพียงพอ					
4.	คอมพิวเตอร์ที่ใช้สืบค้นข้อมูล (OPAC) จัดช่องบ่อย					
5.	คอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานจำนวน ไม่เพียงพอ					
6.	คอมพิวเตอร์สำหรับพิมพ์งานไม่ทันสมัย					
7.	คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต มีจำนวนไม่เพียงพอ					
8.	คอมพิวเตอร์ที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต ไม่ทันสมัย ช้ามาก					
9.	เครื่องถ่ายเอกสารมีจำนวนไม่เพียงพอ					
	ด้านบุคลากร					
1.	เจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ					
2.	เจ้าหน้าที่ไม่เต็มใจให้บริการ					
3.	เจ้าหน้าที่ขาดความกระตือรือร้นในการ ให้บริการ					

ข้อ	รายการปัญหา	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
4.	เจ้าหน้าที่พูดจาไม่สุภาพ					
5.	เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและตอบคำถามไม่ชัดเจน					
6.	เจ้าหน้าที่ขาดความรู้เรื่องการสืบค้น					

ตอนที่ 5 ความต้องการบริการสารสนเทศ

คำชี้แจง :- โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความต้องการบริการสารสนเทศของท่าน

ข้อ	บริการสารสนเทศ	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.	บริการรายชื่อนักเรียนใหม่บนเว็บไซต์					
2.	บริการสารบัญวารสารวิชาการใหม่บนเว็บไซต์					
3.	บริการจองหนังสือผ่านอินเทอร์เน็ต					
4.	บริการยืมหนังสือต่อผ่านอินเทอร์เน็ต					
5.	บริการวารสารอิเล็กทรอนิกส์					
6.	บริการหนังสืออิเล็กทรอนิกส์					
7.	บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าผ่านเว็บ เช่น ทางอีเมล					
8.	บริการให้คำปรึกษาการเขียนการอ้างอิงและบรรณานุกรม					
9.	บริการแจ้งเดือนและทวงถามหนังสือค้างส่ง					
10.	บริการสืบค้นฐานข้อมูลออนไลน์					
11.	บริการฝึกอบรมวิธีสืบค้นสารสนเทศ					
12.	บริการห้องศึกษาค้นคว้าเดี่ยว					

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม

บรรณานุกรม